

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Kohl, Carl.

Mine Venner, et Rædselskabinet : Burleske
Fortællinger.

København : Verdens-Spejlets Forlag, 1908

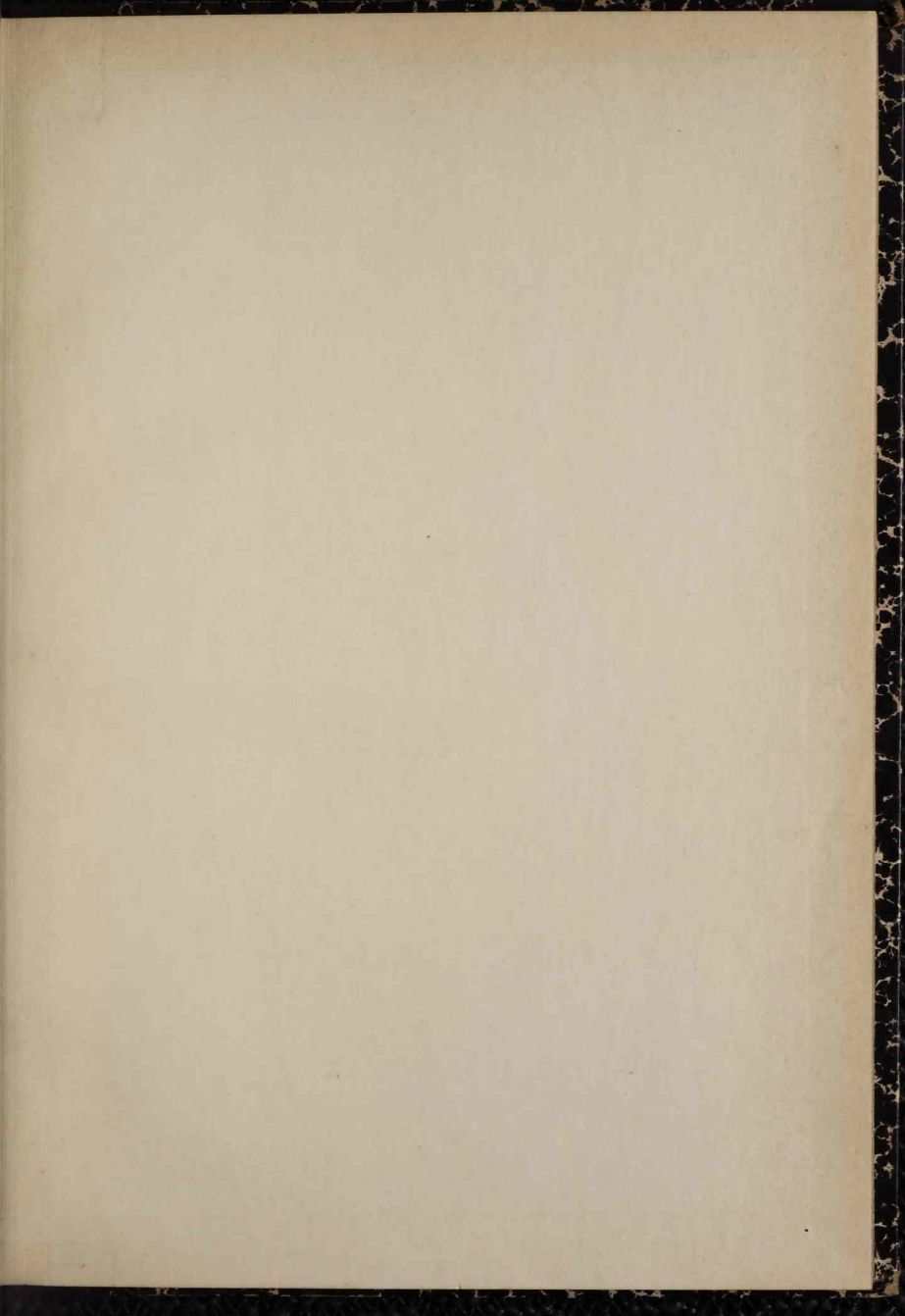
101 s.

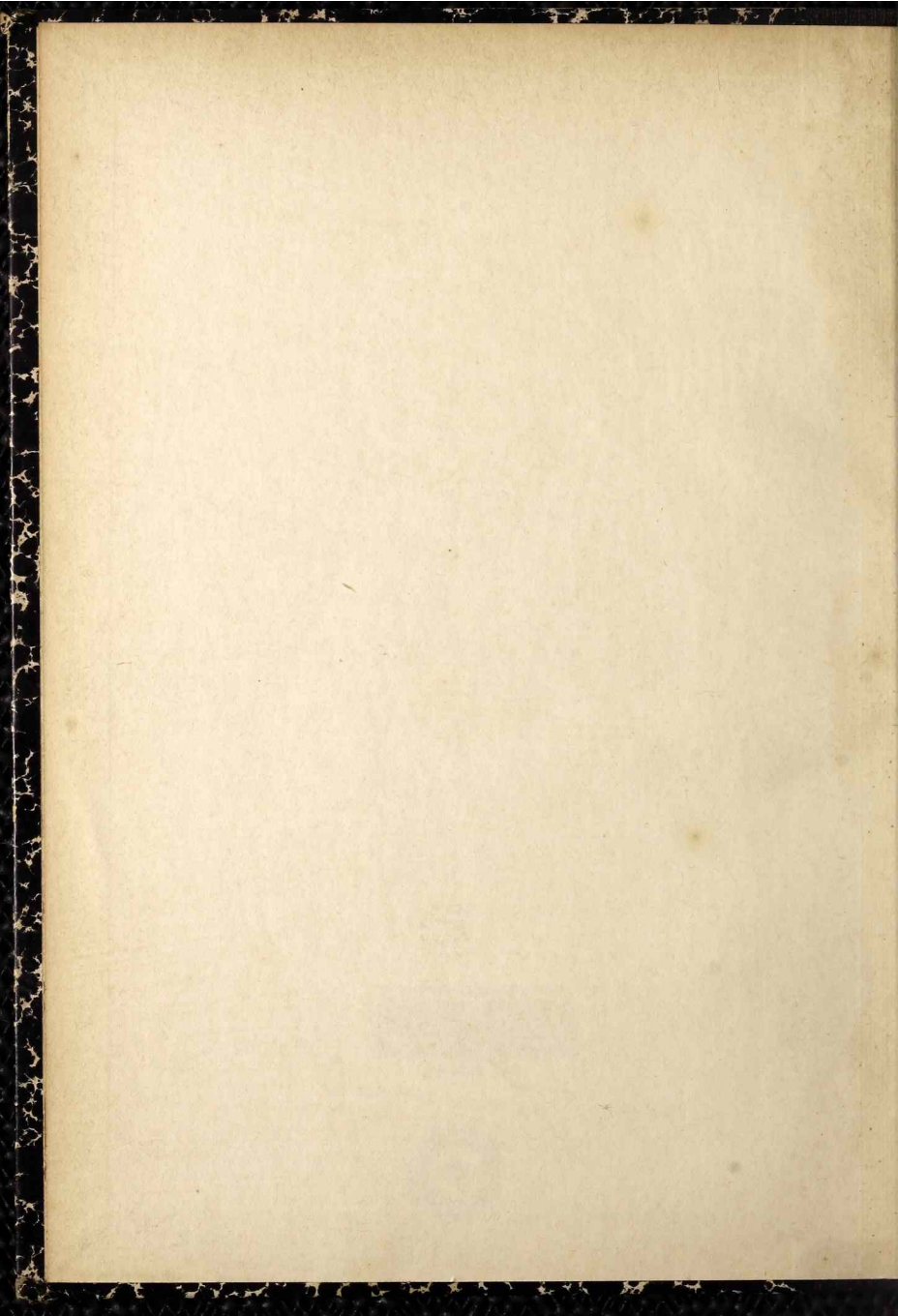
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

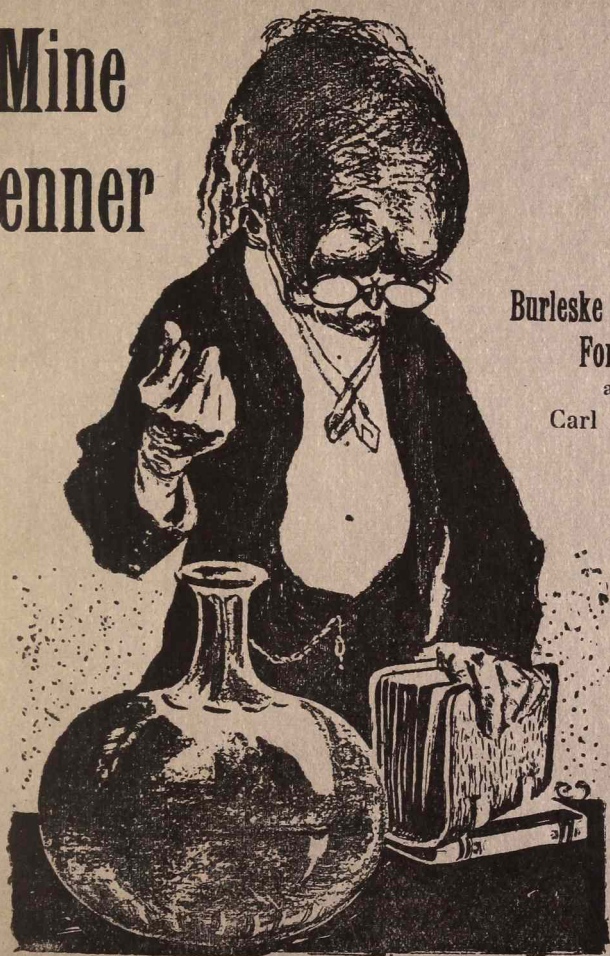
UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

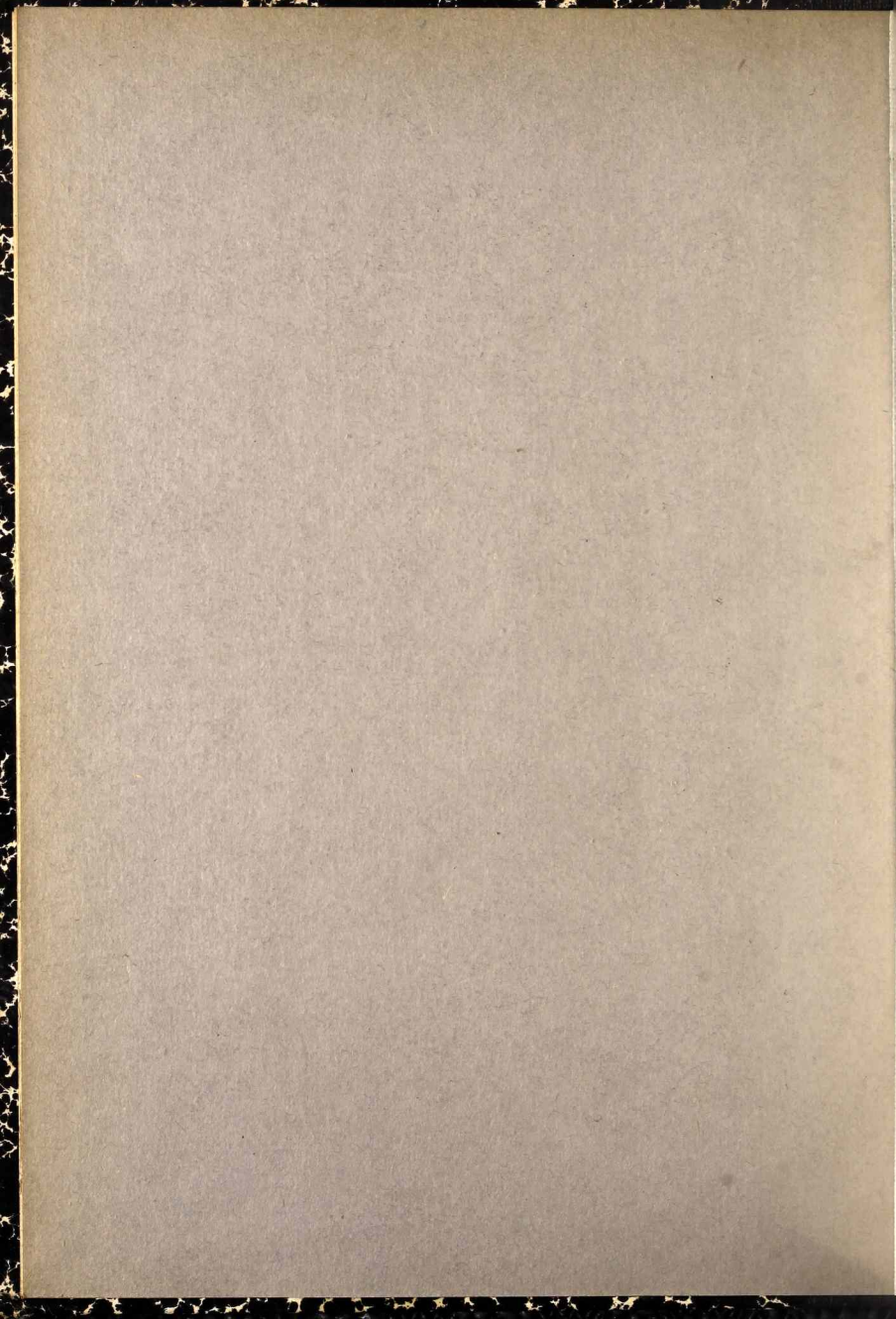

Mine Venner

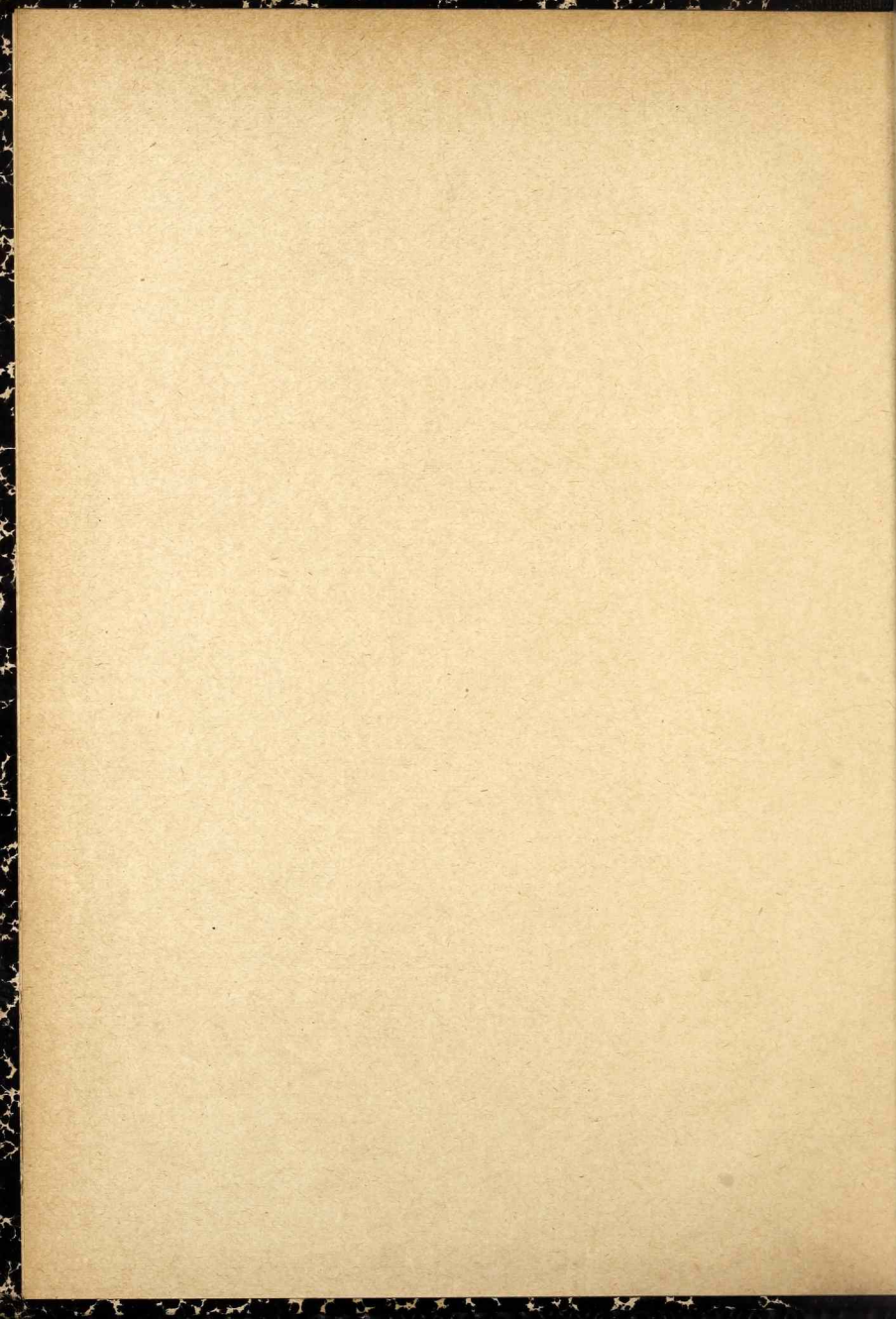
Burleske
Fortællinger
af
Carl Kohl.

1908. 6.1562
Verdens-Spejlets Forlag.
København 1908.

— MINE VENNER,

ET RÆDSELSKABINET

Carl Kohl:

— Mine Venner,

Et Rædselskabinet.

Burleske Fortællinger.

København.

Verdens-Spejlets Forlag.

1908.

Frantz Christtreus Bogtrykkeri. — København.

Carl Amandus Malmgren.

Noget egentlig lovende Skue frembød han ikke den Dag, han ved Politiets Foranstaltning mødte paa Kasernen for at aftjene sin Værnepligt mod Fædrelandet. »Svend lige til Neglerødderne« kaldte han sig selv. Det var han vistnok ogsaa, men tillige af Profession nærmest Lommetyv. Ikke saa lidt afstikkende virkede han, der var vant til at operere under større større Forhold, nu mellem Kammeraterne, de skikkelige Bønderkarle med deres troskyldige Vandgrødsansigter og Figurer som Kuffertfisk.

Da han mødte, anmeldtes hans Ankomst først af en behagelig Damp af Spiritus. Lidt efter lidt tonede han frem gennem Skyen.

Med en flot Bevægelse lettede han paa Kasketten og forestillede sig for den forbløffede Sergent som »Kandidat Mallemgren«.

Alt sit jordiske Liggendefæ havde han paa sin dyrebare Person: en Jakke, blankt som et kostbart venetiansk Spejl, et Par saakaldte Benklæder, tilsyneladende flaaet af Benene paa en lurvet Dvergelefant, røde Sokker, Fjedersko uden Fjedre og Saaler, samt en Sixpence.

Op af de stærkt solbrændte Flipper, der tilsyneladende ikke havde slaaet Rod i nogen Skjorte, stak en Hals, der uvilkaarlig ledede Tanken hen paa Midgaardsormen, og ud over Hænderne ragede Manskjetter, der aabenbart led af Vandskræk. En mægtig Ring lynede paa hans Pegefinger, der lignede en fed og god Habanacigar med Mavebælte.

Kortsagt, tillidvækkende var hans Ydre ikke, navnlig sammenholdt med de indhentede Oplysninger om hans tidligere Vandel, der kvalificerede ham som hørende til Politiets »kendte Ansigter«. Titlen Kandidat tilkom ham ikke ganske med Rette uden forsaavidt man underforstod et lille Tillæg, som han for Resten villigt og uden falsk Undseelse gerne vedkendte sig.

Det var en Eftermiddag nede i en af Havnebyens Knejer, at han havde fordrevet Tiden med Billardspil og Mæketoddyer sammen med sin Ven, Hr. Kulælæmper Sivertsen. Han var — mod Sædvane — kommet til at skylde nogle Omgange, og da Timen slog til at gaa hjem i sit Kvarter paa det gamle Slot, bad han i en let henkastet Tone Værten »notere Beløbet for Kandidat Mallemgren«. I Døren vendte han sig om og tilføjede beroligende: »Men skriv hellere Hr. Tugthus-Kandidat Mallemgren!«

Flink i Tjenesten blev han aldrig; — som Sergent Jokumsen saa træffende bemærkede, kunde der nok være noget »mere Affekt i hans Geværgreb«. Han lærte aldrig at »sitte Neglene i«. Paalideligheden trykkede ham heller ikke, og Størstedelen af hans Tjenestetid bestod i at vandre til og fra Arrest. Navnlig havde han en naturlig — nedarvet, mente han selv — Aversion mod at møde i rette Tid hjem om Aftenen. Hans tilfældige Fader havde været Opvarter paa en Natkafé, og Sønnen mente derfor, at Nattesæde maaske laa ham i

Blodet. Da hans Moder havde været Tjenestepige og paa Grund af særlige Egenskaber ret ofte skiftede Plads, kan ogsaa dette have medvirket til hans Nomadenatur.

Forøvrigt lod han til at vinde ved nærmere Bekendtskab. Han havde ogsaa sine gode Sider: han var tjenstvillig, ret godmodig og var ikke bange for at give ud, naar han en sjælden Gang havde Mønt paa Lommen, som f. Eks. den Gang han havde siddet sin sidste Absentation af. I to Døgn havde han været borte, men saa meldte ogsaa »Carl Amandus Mallemgren« sig tilbage og tog med Bravur sine fem Sorte paa indskrænket Kost. Da han kom ud derfra, viste det sig, at han havde Penge nok til at give en større Omgang nede i »Kabyssen«. Der var det saa ogsaa, at han viste sin ny Ejendel frem, — en lille Merskumssnadde, som han aldrig vilde skille sig ved, sagde han. Det var en kær Erindring!

— Den er et Legat, betroede han Kammeraterne.

— Hvad er den?

— En Arv efter en kær Ven, jeg har mistet, sagde han og saa' indædt sorgmodig paa den, sukkede og puttete den i Munden igen.

Ganske vist var Piben en Arv, men han fortalte ikke, under hvilke bizarre Omstændigheder, han havde arvet den. —

Det var en høj, lys Sommerdag, ligesom han var kommet ud af Arrest for en eller anden Forseelses Skyld, at han pludselig følte den underlige, sugende Hjemve i sig, som han vidste betød, at nu maatte han et Svip hjem at se til Hovedstaden.

Og saa vilde Skæbnen, at han mødte Sivertsen, der fortalte, at nu gik han til København, — han kunde faa Plads nede ved Bryggen, og saa skulde Fanden og ikke han blive i dette Hundehul.

Enden blev, at de begge vandrede syd paa langs Stranden. Malmgrens Uniform var blevet stuvet ned i et sikkert Gemmested; en civil Garderobe skaffedes med Lethed. Han var ikke kræsen hverken med Tøjet eller med Midlerne til at skaffe det.

Meget snakkede de ikke, de røg betænksomt af deres korte Piber, med Hænderne i Lommen og Næsen oppe i den herlige Luft. Et uvilkaarligt Smil sad fastklæbet i deres svedende Ansigter ved Tanken om det, der ventede dem. Byen!

De saa' allerede i Tanken den brede fiddede Disk med den store Zinkbakke, hvor alle de smaa Glas stod opmarscherede. De saa' Buffetten med dens Flaskebatteri med de mangefarvede Etiketter paa Hylden. Det var, som kunde deres Næser allerede indsuge den hjemlige og hyggelige Duft af Skænkestuens Øldunst og Romstank, dens bedaarende og yndige Giftighed. Umm — —

En Gang imellem saa' de paa hinanden, og saa blev Smilet endnu bredere, og de forstod hinanden uden Ord.

Paa Vejen havde Malmgren den Ulykke, at hans lille Snadde faldt paa Jorden og gik i Stykker. Pokkers ogsaa, men derved var intet at gøre!

Et Par Gange fik han Lov at regalere sig med Sivertsens Pibe, og med Ærgrelse opdagede han, at den smagte endnu bedre end hans egen. Men af med den maatte han igen desværre. Resten af Vejen skulede han en Gang imellem til den. Den gad han nok have.

— — —

De nærmede sig Byen. Rød gik Solen ned i Horisonten og tændte Ild i de mørke Huses Tusinder af Ruder med sine sidste Straaler.

Mørkningen faldt paa.

Over Byens tavse Silhuét fødtes det lysende Gen-

skær af Gadelygters og Butiksblussenes Festbaal. Det laa som en Glorie over Byens sorte Ansigt.

Uvilkaarligt gik de to Venner raskere til. Snart gav deres tunge Fødder Genlyd paa den fede Brolægning. De gik igennem lysende Gader, bøjede om ad mere og mere skumle og smalle, gik forbi øde Pladser, hvor ensomme Hunde knurrede ved Lyden af deres Skridt, og endte ved et lavt og oplyst Hus derude mellem Tømmerpladser og Kuloplag. Over Husets lave Dør stod »*The Far West*«.

Alles Ansigter vendtes mod dem, da Dørens sprukne Klokke lød og de traadte ind. Saa lød et støjende Velkommen dem i Møde.

— Hvad Dælen, er Du der igen, Sivertsen? Har den Sorte ikke taget Dig endnu, Du gamle Anarsjist?

Sivertsen forklarede sig og forestillede Mallemgren som en brav Kamesjuk, lige til at stole paa som et lille Søm, uden en Plet paa Sjoldet.

Der var baade Mænd og Kvinder i »*The Far West*«. Kuldragere og Vagabonder, Alfonser og Kvinder med bart Hoved og snavsede Tørklæder om Halsen. Nogle af Gæsterne hang op ad Disken som Fluere paa et Fluepapir, deres Fingre kravlede som Edderkoppeben henover den umalede Træplade gennem dovne Pytter af Øl og halvtørknet Spiritus for at klamre sig om Glasset.

Andre sad bænkede ved de smaa Borde, der drev af klæbrig Væde, — røde, opsvulmede Fjæser bøjede sig mod hinanden, over de fyldte Glas. De hæse Stemmer lød højere og højere, tav kun mens de bredt grinende Munde slubrede Giftens Dejlighed i sig.

Sivertsen havde ømt lagt Armen om Skulderen paa en lang, bleg og rødfinnet Fyr. De snakkede og grinede hikkende om deres sidste fælles Togt i Foraaret,

da de begge gik ledige og boede hos Madam Græsmejer. Og den unge Fyr rettede et Øjeblik sin Ryg, der var rund som en Rognsilds, og demonstrerede, hvordan han havde »sværtet det Pindsvins Camera, saa Blommesaften stod ham ud af Saucedaaasen.«

Sivertsen brølede af berettiget Munterhed over Minderne. »Ja, han sang s'gu som en Bardehval, da Du prikkede ham.« Og han maatte hen at fortælle Værtens tykke Kone Historien.

Han kildede hende under den laskede Dobbelthages skærmende Forhæng til almindelig Glæde for Galleriet.

— Ja, Sivert spiser s'gunte Søm — han er blank nok, lo Unge Hansen, »Mallen«, som han kaldtes af de Indviede paa Grund af de Føletraade, han havde i sit gule og visne Ansigt i Stedet for Skæg.

Javist var Sivertsen god nok, og det maatte der gives en Omgang til paa!

— Op med Saften, — og Værtens skænkede emsigt i Glassene Stuen rundt. — Væsgo — sug bare paa Glasfløjten — det er Sivertsen, der giver ud!

Tungt satte Sivertsen sig paa Stolen ved Siden af Mallemgren, der havde travlt med at kurtisere en Dame med en Barm som en Sæk Mel og et Ansigt som et Fad dampende Kartoffelmos.

— Ja, hun er suffisant nok, Øje-Marie, lo Mallem, — kold som en Ørentvist om Sommeren og varm som en Æbleskive lige fra Panden af om Vinteren.

— Hold Kæft, svarede Malmgren og vendte sig om mod Damen igen, — næ, hvad det nu var, jeg vilde til og sige — næ, løjerligt nok, hver evige Morgen løb Maskinen tør. Ikke tale om, at Hjulene vilde gaa rundt. Ingen Mors Sjæl kunde begribe, hvor al Smørelsen blev af. Hver Aften blev Maskinen smurt, men

ved Morgenbrækningen, naar vi skulde tage fat — væsati, ikke Gnist af Olie!

— Hvor blev den da af? spurgte Øje-Marie interesseret og satte sine Pudsevoks-Øjne lige midt i Malmgrens Ansigt.

— Jo — — saa opdagede vi tilsidst, at Maskinpasseren var født i Grønland. Han var ikke Æskemo for ingenting — halvblods var han i alt Fald. Og han var selvfølgelig, ligesom han var tosset efter alt, hvad der smagte af Tran. Han slikkede Smørelsen af Hjulene, han pattede Smørekanden tom, han gnavede den, som en Puddel gnaver Ben. Han ligefrem gurglede sig fuld i Olie.

Øje-Marie hylede og flyttede sig kælent nærmere til Malmgren.

— Gud, hvor han er Sjov, sagde hun til Sivertsen, der stod og pattede paa sin Pibe. Malmgren skulede til den og tørrede sig om Munden. Pokkers saa den Pibe tiltalte ham.

— Ja, gu er han Grin, svarede Sivertsen, — han har en god Fordøjelse for den Slags.

— Ikke saa god som en Haj, jeg en Gang har truffet, bemærkede Malmgren og flyttede halvt modstræbende sine smaa, plirende Øjne fra Piben over paa Maries Herligheder, — det var en Gang, vi var kun to Mand i en lille Baad ud paa Havet. Skibet, vi havde faret med, var selvfølgelig begribeligvis gaaet under, forstaar I nok? Vi var de sidste, der levede endnu, og vi havde ingenting at spise, var lige ved at krepere af Sult. Ingen Sejler var der i Sigte og intet Haab at vente. Det var ikke til at holde ud. — — Vi vilde jo nødig til at tale om det — det kan selv den værste Idiot begribe — men tilsidst maatte det jo frem. Den ene af os maatte æde den anden. Der var ingen

Mening i, at vi begge to skulde gaa i Hundene — eller rettere sagt i Hajerne; der var nemlig en lille gesvindt Fyr af den Slags, der stadig fulgte os i Køl-vandet i Haab om det Karbonadeben, som en af os vilde levere den. Spørgsmaalet var bare, hvem af os, der skulde ædes først. Jeg mente, det var hans Pligt som den ældre — han mente, at jeg egnede mig bedst til det. Enige kunde vi ikke blive, men saa fik jeg den Idé, at vi kunde slaa Plat og Krone om det. Han, den anden, havde en Tokrone hos sig, og den brugte vi saa. Han kastede først, men han rystede saadan paa Hænderne, Skroget, at Tokronen spillemig faldt uden Bords og lige i Gabet paa den raske, lille Haj — vupti — væk var den — Tokronen! Naa — Pengene vilde vi jo nødig miste, saa vi prøvede jo paa at fange Krabaten. Det var svært, kan I rolig æde Gift paa og drikke Vand til, men det gik. Og saa halede vi den inden Bords og skar den op for at finde Tokronen. Men nu kan I selv regne ud, hvor hurtig og krabat saadan en Knægts Fordøjelse er: i de ti Minutter, der var gaaet, siden den aad Tokronen, havde den allerede fordøjet saa meget af den, at vi bare fandt 1 Kr. 25 i Smaapenge i dens Mave. — — Saa var det, vi fik den, Idé, at vi jo kunde begynde med at spise Hajen, og det reddede os.

Man grinede, men Malmgren tog rolig sit Glas, drak ud, smækkede med Tungen og vedblev:

— Naar I ikke vil tro, at vi blev reddede fra at krepere af Sult, saa vil jeg nok spørge om, hvordan jeg saa kunde sidde her?

Igen var der Anledning til en Omgang, men efterhaanden løb man træt. Efter den slette Alkohols Ophidselse begyndte Reaktionen at virke. Der var dem, der begyndte at se rødt, naar det spiritusholdige Blod

gjorde Hjernen tung som en vandmættet Svamp og slog Takt i de svulne Øjne. Man begyndte at ærgre sig over hinanden, man blev trættesyg. Smaakævlerrier løftede deres brandgule Stemmer i Krogene. Nogle brummede over alle de Penge, de havde givet ud. Hist og her skændtes man brøsig og giftigt om de nydte Genstandes Antal. De Uenigheder, de Fjendskaber, den Nid og Misundelse, som for en Tid var fordampet i den pestfyldte Luft under Spiritus'ens Højtryk, fødtes nu igen, mere blodskudte, mere betændte end før.

Værten havde travlt med at tælle og indkassere, hans urolige Øjne holdt Vagt over hver, der ikke havde betalt. Hans Kone holdt fra sin Plads ved Disken Øje med Døren.

Sivertsen bankede i Bordet med en Tokrone — æh, hvor meget er det? Han tænkte med Rædsel paa de mange Omgange. — Æh, hvormeget er det?

Opvarteren kom hen til ham. — Det er lige 8 Omgange! sagde han og lagde sin store, lodne Næve med Begravelsesneglene ned paa den klistrede Bordplade.

— Otte? spurgte Sivertsen og saa ingénue-indigneret ud. — Er Du gal, Pudse-Frederik? Det er da kun fire. De andre er hans! og han pegede paa Mallen.

— Hvad for noget? Mine? Har Du Lupus, Sivertsen? Vil Du spille Teater med mig? skreg Mallen. Det var Sivertsen, var det, der havde rullet alle Omgangene. Det manglede blot, at han, Mallen, nu skulde betale. Aldrig i Livet, saadan en Desmerkat. Saadan et Bondefangerfrø!

Bondefanger! Det Ord bed.

Sagde han Bondefanger? Saadan en Hopsaherre! Og Sivertsen tog en Stol og kastede den efter Mallen,

der bukkede sig, saa den røg lige ind mod Buffetten.

En vældig Storm rejste sig, — Værten og et Par andre lagde sig imellem og aabnede Døren, saa Nat-tetaagen strøg klam og sur ind i Hulen.

En kort, men hidsig Kamp, og saa rullede Sivertsen og Mallen rundt i Rendestenen udenfor.

Saa hørtes der et langt Stød i en Fløjte, og tunge Fedtelæderstrin kom hurtigt nærmere.

Politiet!

Men Selvopholdelsesdriften jagede de to Kæmpende afsted, og snart var de i Sikkerhed nede ved Bryggen, fulgt af Malmgren.

De gik ned ad Trappen til et af Anløbsstederne. Dér kunde de tale frit og afgøre Mellemværendet uden Afbrydelse.

Saa var det, at Malmgren fik sin store Idé.

— Lad mig holde Ild i Snadden, Sivert, sagde han og tog Piben ud af hans Haand. Saa skubbede han ganske lempeligt de to Modstandere hen mod Kajens Kant og pegede med et Smil om sin brede Mund ned i det sorte Vand.

I samme Nu forstod de ham.

Og paa den smalle Bred begyndte en Tvekamp. Det saa' ud, som om en Krop med fire Arme og fire Ben vred sig i et uhyggeligt Krampeslag.

Saa forsvandt Silhuetten, — man hørte næppe Vandet lukke sig over den.

Kun en Haand blev hængende ved Kanten og klamrede sig forvredent dertil. Denne ene Haand holdt hele den sprællende Klump oppå.

Langsomt gav den efter — kun tre tykke Fingre var endnu at se.

Nede fra Mørket lød en fortvivlet Pladsken og tohivende, hvæsende Aandedræt.

Malmgren tog et Øjeblik Piben ud af Munden og saa' sig omkring.

Saa gik han besindigt og roligt hen og satte sin Støvlehæl paa den lille Klump Kød, der mastes ud som en rød, strandet Vandmand. Saa blev alt stille.

Malmgren gik op paa Bryggen og hjem til Sivertsens Logis. Saa lagde han sig til Ro, og ved Daggry var han paa Vej til Garnisonen med Sivertsens Pibe i Munden, og de tre Kroner, han havde fundet i Bordskuffen, laa i hans Lomme. Der skulde fejres Gravøl.

— Det er kønt at have saadan et Minde om en afdød Ven, sagde han til Kammeraterne i Marketerieriet og strøg kærtegnende henover Pibens Hoved.

Aldrig havde en Pibe smagt Cart Amandus Mallemgren bedre end dette Arvestykke.

Den Kærlighed, den Kærlighed.

Carsten Welberg havde taget sit Bad, drukket sin Morgenkakao og befandt sig yderst vel.

Han anbragte skaansomt sin velplejede og velforplejede Person mageligt, med en Cigaret i Munden, i en Lænestol, for i Tankerne at genopleve Aftenens rige Begivenheder og glæde sig over sin pragtfulde Erobring.

Vist var hun dejlig, den lille Fru Svenstrup — ganske bedaarende — altfor god til enhver anden end ham.

Allerede da de var ganske unge, havde han sværmet for hende. De havde endogsaa været nær, meget nær ved at blive forlovede, men saa havde hans verdenskløge Mor lagt sig imellem. Naar der er Tale om at gifte sig, havde hun sagt, maa man ikke se paa det Ydre alene. Og det er jo for saa vidt sandt nok, som de kønneste Piger ofte har de færreste Penge.

Saa var deres Veje blevne skilte. Han gik til højre, hun til venstre, ligesom Isak og Jakob, og Tiden gik. Hun blev gift, fik Velstand og Børn.

Men nu havde de mødt hinanden igen.

Og straks var Minderne vaagnede af Dvale. Minderne — ak ja! Hun opdagede øjeblikkelig, at hun i Grunden længe havde fundet sit hidtidige Liv ganske og aldeles uudholdeligt. Aarene, der gik, havde været hende en ulidelig Plage, en fortsat Martyrdom. — Han indsaa pludselig, at, naar han ikke havde giftet sig med en anden, saa var Grunden dertil ikke den, han hidtil havde troet, nemlig at det er en trælsom Ting at trækkes med en Kone, men derimod ganske simpelt den, at han stadig havde baaret sin tabte Ungdomskærligheds Billede i sit knuste, men trofaste Hjerte. Sin Samvittighed overfor Hr. Svenstrup beroligede han hurtigt og nemt med, at hans ømme Følelser paa Grund af deres ældre Dato og opsparede Intensitet absolut maatte have Forret for de svenstrupske. Menneskene forestiller sig jo i Almindelighed Amor som et Barn, for i fornødent Fald at have Ret — og Pligt — til at undskylde ham.

Og i Gaar Aftes havde hun lovet at blive hans! —

Carsten Welberg smilede ømt hen for sig, og han hviskede hendes Navn, der i hans forelskede Tilstand forekom ham som en Symfoni, født af Fuglekvidder, Solskær og Blomsteraande.

— — — Han blev afbrudt i sine søde Drømmerier ved, at Pigen — gid Pokker havde hende! — kom ind med et Brev.

Ogsaa ærgerligt, at man aldrig kan være i Fred! Utaalmodig rev han det op og saa først paa Underskriften.

»Svenstrup!« stod der. Det var fra hendes Mand.

Det var, som Bogstaverne dansede for hans Øjne, og hans Hænder blev kolde og klamme.

Men tappert glattede han Brevet ud og begyndte at læse.

»Hr. C. Welberg« — stod der — »Uheldigvis kom jeg uventet hjem i Gaar Aftes. Jeg studsede ved at se Deres Hat og Overfrakke i Entréen, men snart forstod jeg. Jeg saa og hørte alt — alt forstaar De . . .«

Carsten Welberg blegnede som en syg Albino og lod Haanden med Brevet mat synke ned paa Stolearmen. Det kom ham for, som kunde han mærke sine Hovedhaar rejse sig, ét for ét, stive som Følehorn. Uvilkaarlig søgte han at lægge dem ned igen med sin rystende Haand.

Han lignede en Blasfemi, nappet paa fersk Gerning.

Det var en net Historie — Tak, Skæbne. Hvad skulde han gøre?

Nogle Øjeblikke sad han sammensunken og tilintetgjort i Stolen. Han ledte efter en reddende Idé. Men gode Idéer har en uheldig Lighed med Skjorteknapper: de mangler altid, naar man skal bruge dem.

Men saa rettede han sig energisk i Sædet.

Hvad han skulde gøre? — Handle som en Mand af Ære, naturligvis, selvfølgelig. Med Frejdighed ride Stormen af og tage Konsekvensen af sin Handling. Nej, han hverken vilde eller kunde, kunde eller vilde lade Margarethe i Stikken. Lille Margarethe, og hans Øjne duggedes af Rørelse, — lille Margarethe, han maatte frelse hende fra sin hævnerrige Mand, træde ham dristig og mandigt under Øjnene, fastholde sin Kærligheds Ret overfor ham og tage Margarethe til sig. —

Der var et frygtløst og energisk Blik i Carsten Welbergs Øjne. Hans Overskægs Spidser strittede krigersk, og hans Bryst svulmede ridderligt under Morgenjakken. Ja, vilde Svenstrup Krig, skulde han faa den. Han, Carsten Frederik Welberg, gav ikke Afkald paa hende, han elskede — aldrig, ikke Tale om.

Vel havde det været bedre at leve i Fred. Men Men-

neskene kan nu én Gang ikke leve som Brødre, begrundet paa, at de ogsaa har Søstre. — Dog hellere falde med Ære for den krænkede Ægtemands Haand end svigte den værgeløse Kvinde, der satte sin Lid til ham.

Han trak sin Skrivebordsskuffe ud og eftersaa sin Revolver. Alle dens seks Løb var ladte, alt var i Orden.

Med et Suk af Lettelse satte han sig atter til Rette og fortsatte Brevets Læsning:

» . . . hørte alt — alt forstaar De . . . « — Carsten Welberg lo hult og haanligt — — »Og hvad jeg hørte, det rørte mig, rørte mig til Taarer. Det var ægte Kærlighed, der talte af Deres Stemme, der lød saa op-
rigtig, saa sanddru. Og hun — elsker ogsaa Dem! Det forstod jeg, ligesom jeg forstaar, at hun maa elske Dem, der er saa aandfuld, saa ridderlig, — en Kvinde mere værdig end jeg — Klodrian som jeg er i de Sager. Men én god Egenskab har jeg altid haft: jeg forstaar at respektere andres Følelser. Tro ikke, at jeg vil staa min Hustrus Lykke i Vejen. Gør hende lykkelig — gør min Margarethe lykkelig! Hun trænger til Æmhed, til Kærlighed, til Overbærenhed. Hun er ikke stærk; hun trænger til Pleje, megen Pleje af ømme og varsomme Hænder. Vær taalmodig mod hende, bær over med hende, naar hun faar sin Migræne. Føj hende, som kun den, der elsker, kan føje sit Liv fuldtud efter en andens Vilje. —

Jeg er ingen Tyran. Aldrig kunde jeg tænke mig at skille Margarethe fra hendes elskede tre smaa Døtre. Dem overlader jeg i Deres Varetægt. Der er jeg rolig for vore Børns Skæbne. Vær bestemt, men kærlig imod dem; de er af Hjertet bedre, end de gør Indtryk af. . . . Kun ét beder jeg Dem om: lad mig beholde

vor kære yngste, min lille Søn Max, min Øjesten. Ham kan jeg ikke skilles fra!

Og lad mig saa høre fra Dem snarest. Kom dog ikke i Dag, ti min Svigermøder spiser hos os, og jeg vil ikke ængste Dem mere end fornødent for Fremtiden ved allerede nu at forestille Dem for hende. De lærer hende jo nok at kende selv. Nu ikke mere i Dag. Jeg er for bevæget til at kunne skrive mere, men vær forvisset om mit evige Venskab og min Taknemlighed.

Deres ærb. hengivne

Johan Svenstrup.

Efterskrift: Jeg har nu tænkt dybere over Sagen. Vor lille Max vil jeg ogsaa overgive til Deres faderlige Omsorg.

J. S.«

— — —

En Time senere, ved Berlinertogets Afgang, saa' man en tæt indhyllet Skikkelse snige sig ind i Ventesalen. Over den opslaaede Pelskrave tittede et Par urolige Øjne. Da Døren til Perronen aabnedes, styrtede Skikkelsen ud og søgte sig et mørkt Hjørne i en I. Klasses gennemgaaende Kupé. — — —

Carsten Welberg flygtede fra den huslige Lykke.

Tolderens Selvmord.

Tænke med Hjernen? Det er noget fordrukkent Vrovl,« — sagde Toldassistent v. Ramsfelt og saa' prøvende gennem Whiskyglasset mod Gasblusset, — »det er sgu Maven, der regerer Verden, — det vil sige den gode Mave. Den, der har en saadan, er større end den, der indtager en Stad, burde en af de syv Vise have sagt. Er der først noget i Vejen med Maven, saa Godmorgen. al Livets Solskin! Sér I, det er den allerintimeste Grund til, at jeg nu sidder i mit Livs Aftægts-
hus og gnaver det kødløse Ben som Tolder i Stedet for at sidde til Højboards ved Livets store vellystige Lammesteg. Det var en daarlig Mave, der i sin Tid fik mig til at begaa Selvmord.«

— »Selvmord? Du begaa Selvmord?« sagde jeg med en Forbavselse, der endog fik mig til at sætte mit Glas fra mig, inden det var tømt. — »Nej, Ramsfelt — den tror jeg ikke paa. Den Historie er for grov.«

— »Grov? Husk paa, hvad Goethe siger: Grov, teurer Freund, ist alle Theorie! Næ desværre, mit Selvmord er kun den nøgne, bitre Sandhed. Og det var min Mave, samt i anden Række naturligvis en Kvinde, der

drev mig til denne Fortvivlelsens Selvhjælp. — Det er én af disse Historier, som man hele sit Liv sidder i Kakkelovnskrogen og fortryder. — — Ræk mig Whiskyflasken!« — —

— »Kom med Historien! Vi er lutter Øren,« sagde jeg, og vi rykkede tæt sammen om Bordet. Ramsfelt løftede tænsomt sit ølfarvede Overskæg op af Glasset, opfangede behændigt med Tungen nogle Draaber, der truede med at gaa til Spilde, og et drømmende Udtryk svømmede blidt henover hans veltilrøgede Mer-skumsansigt.

— »Ja, sér I, det er nu snart mange Aar siden. Ingen af Jer kunde snyde Næsen i Fingrene den Gang. Jeg var en tredive Aar — flot Fyr med Overskæg og Lægge. Kvinderne vimsede om mig som Fluier om et Stykke Sukker, — det er jo snart at mærke, at man har en vis Værdi paa Verdensmarkedet. — Men i andre Henseender var min Stilling ikke saa all right. Det gaar jo med Kvinder ligesom med Penge, — de er skabt til at cirkulere. Men der er den Forskel, at Kvinder er der nok af; værre er det med Penge. Hvad Pokker skulde jeg gøre? Jeg sad i Gæld til højt op over Lønningen. Hvad skulde Enden blive? Bestille for meget havde jeg ikke Lyst til. Det er kun slette og ukristelige Mennesker, der glæder sig over at slide i det med Arbejde. Det var for at straffe Adam, at det blev sagt til ham, at han skulde æde sit Brød i sit Ansigts Sved, derfor er det ligefrem Bedrageri mod Religionens Bud at glæde sig over det, som skulde være en Straf. Saa irreligiøs var jeg ikke, — jeg hadede alt Overarbejde. — Og jeg spekulerede og spekulerede. Palle, sagde jeg til mig selv, noget maa der gøres — men hvad? Og saa bestemte jeg at gifte mig. Naa, jeg var jo ikke, hvad man i daglig Tale kalder et glim-

rende Parti, men enfin mit Ydre berettigede mig til alt . . . »

— »Til Sagen — til Sagen,« lød en Stemme nede fra et Glas.

— »Gudbevares kære — vil De ikke høre, saa lad være. Mig er det ligegyldig . . . Naa, jeg tænkte, at det var bedst at skynde sig — er man altfor kræsen og langsom i sit Valg af en Kone, ender det altid med, at det kun er ens Venners Koner, man finder. Og jeg fandt da ogsaa, hvad jeg søgte. Det var en lille Komtesse fra Svenninggaard — fix, rig, lige noget for Palle Ramsfelt. Dejlig var hun, Guddødemig, den Gang — nu er hun forlængst en gammel, sprukken Tepotte til en Vigiliassøster. Hendes Ydre vil jeg spare Jer for — det vilde gøre for stærkt Indtryk paa Jer, men be-
daarende var hun — og tilmed et udmærket Parti for en yngre, vel prioriteret cand. polit. med 2' Karakter. Naa, jeg begyndte Belejringen. Ja, I kender hele Litani-
et: lange, bevægede Haandtryk med tilhørende Grand-danois Blik, stramme Ridebukser, Drachmanns-viser med Smørtenor, Heines Digte — jeg kunde et Par Linier — med hendøende Fistel, afbrudt af en skærende, fortvivlet Latter over et forspildt Liv o. s. v. Og Virkningen udeblev ikke. Jeg forfulgte min Sejr — en af Napoleons Grundsætninger, véd I — og en Aften i Haven — men passez outre — Kort sagt, alt var klappet og klaret. Kun ét manglede — Hovedhjør-
nestenen, det grevelige Ophav selv.

Jeg op til ham. Jeg tænkte mig ikke Muligheden af, at han kunde være saa snæversynet og bornert nok til at afvise mit Tilbud. Men han var det.

Han sad ved sit Skrivebord med et affabelt Smil klistret paa sin nymalede Façade og lignede en Kal-

kun, der tror, den er en Kanariefugl. — — Gudbevares, han var meget bæret, men — men — Masser af Men'er. Den Mand vilde ikke sin Datters Lykke! Affable Smil, beklagende Skuldervridninger — han havde været 14 Dage i Paris — og et kategorisk Nej. Mangen en Buddingform har et intelligentere Indhold end hans Hoved. —

Jeg gik fra ham i samme Sindsstemning som Shakespeare, da han skrev Dante's Helvede og »det tabte Paradis«.

Naa, jeg er jo ikke af dem, der let lader sig intimidere, saa jeg og Regitze lagde vore Hoveder i Blød. Og vi blev enige om at bruge de store Midler: Bortførelse, Kongebrev, Rejse — *fait accompli*! Greven forsonet af Hensyn til Navnet, og min Fremtid sikret. — Jeg fik de nødvendige Penge rejst, skønt det voldte mig megen Besvær at finde en Mand, der var Idiot nok til at male paa en Vexel. Men det gik. Jeg købte Billetter til Hamborg og alt var rede.

Dagen, den store Dag, kom. Og Aftenen kom.

Vi skulde mødes i Haven. Men saa slog Lynet ned!

Guddødemig, om jeg ikke faar et Anfald paa Vejen derved. Aldrig har jeg oplevet noget lignende. Det var Virkning af Sindsbevægelse, Spænding, i Forbindelse med Reminiscenserne fra det Afskedsgilde med min Ungkarletilværelse, som jeg havde fejret Aftenen før.

Jeg tror, det er Byron, der har sagt, at kun to Ting i Livet smertede ham: at sidde Model for en Maler og faa en Tand trukket ud. Jeg har ikke prøvet nogen af Delene, men jeg vilde ønske den Paradox-mager i mit Sted.

Nok er det — Tiden gik, Toget gik, Regitze gik.

Skænk i mit Glas, gamle Ven. Disse Minder tager paa mig!

Dagen efter fik jeg Brev fra hende paa min Sotteseng. Iskoldt — jeg var en elendig, en Svindler — et Menneske, for hvem Kærlighed kun er en Blomst til at sætte i et Knaphul — hendes Kærlighed var en Illusion, der brast — jeg var en uværdig!

— — Jeg fik ingen Kone den Gang — heller ingen senere. Min Gæld blev ikke betalt — heller ikke senere.

Jeg sank ned i et bundløst Dyb af den sorteste Fortvivelse. Det nyttede ikke, at jeg søgte at trøste mig med, at en Kvinde aldrig er saa god, at der ikke kan findes en bedre. Forgæves erindrede jeg mig selv om, at den Kvinde, som vi finder den attraaværdigste af alle, for en Asket kun er en kalket Grav, og for en sulten Løve kun repræsenterer ca. 120 Pund mere eller mindre skært Kød.

Intet hjalp. Min Fortvivelse blev sortere og sortere, mine Kreditorer mere og mere paatrængende.

Og fuldt til Randen blev mit Giftbæger, da jeg en Dag hørte, at Regitze havde forlovet sig med en Kammerjunker Griffenskjold, en ren Montezuma med et Ansigt som hengemt, skimlet Leverpostej.

Alt kan jeg tilgive en smuk Kvinde — kun en eneste Ting er utilgivelig. Og det er, naar hun viser den ubeskrivelig slette Smag at foretrække en anden for mig. Og navnlig en Pithecanthrop som Regitzes nye Ideal. —

Da følte jeg, at der var kun én Udvej for mig. Jeg følte mig saa ydmyget i min Menneskeværdighed, saa fornedret, at om jeg havde levet i det gamle Karthago og var udstillet paa et Slavemarked, vilde selv en karthageniensisk Spækhøker ikke en Gang have mig med i Tilgift.

Jeg satte mig ved mit Skrivebord og skrev mit Testamente, hvori jeg betroede min løbende Gæld til min Svoger, Godsejeren paa Darresholm, og mit delvis rige Indbo til min Møbelhandler. Saa tog jeg et Reb frem, som jeg i sin Tid paa et Karneval havde anvendt til en Dominikanerkutte, slog en Løkke paa det og kastede for sidste Gang et Afskedsblik ud over det Værelse, hvor jeg havde skrevet saa mange Veksler, der havde skaffet mig og mine saa megen Glæde. Saa drak jeg min Whisky ud, tog min elektriske Lommelampe, kaldte paa Hektor, min sidste Ven og gik ud i Mørket, der som et Ligklæde svøbte sig om mine blege Kinder. Fattet og med sikre Skridt gik jeg Skæbnen i Møde. Min Beslutning stod urokkelig fast. Jeg manglede kun en Toga for at ligne Cæsar, der med Foragt traadte Døden i Møde den 9' Termidor. — Nede i Lundén, vidste jeg, i Alléen paa det sjette Træ fra venstre var der en Gren, der passede mig.

Vinden strøg klagende gennem Træernes tætte Kroner. Det var, som om Naturen sørgede over det, den nu skulde miste. Men mit Hjerte slog roligt. Hvis jeg havde haft en Cigaret, vilde jeg have tændt den med Hænder, der ikke skjalv.

Jeg kastede Rebet over Grenen og saa mig sidste Gang om.

Jeg losnede Løkken og vilde stikke mit Hoved igennem.

Da fik jeg pludselig en Idé, kastede Løkken om Hektors Hals og trak til.

Bedrøvet betragtede jeg dens sidste Trækninger og gik hjem med bøjet Hoved, som Napoleon paa Vejen til Canossa.

Hjemme græd jeg længe ved min Whisky over min sidste Ven, Hektor, der ofrede sig, for at jeg kunde leve.« —

Ramsfelt tømte sit syvende Glas og vendte sit sørgmodige Blik rundt i Kredsen: »Hvad gør ikke en Hund for sin Herre?«

Fest.

Markedsdag i Duekøbing — Byens store Dag, da en Regn af lommevarme Dalere bunkede sig i Skuffer og Pengelader!

Tung hang Luften over de snævre Gader, tung af Solvarme og Øldunster, af hengemte Klæder og sure Piber. Gennem Kælderhalse skimtedes de vage Omrids af Mennesker i den blaa Tobaksrøg, og ud paa Gaden lød Latter og Raab.

Oppe paa Hjørnet af Mortensgade var Bønderpigeres Eldorado. Der hang de brogede Tørklæder i fristende Arrangements og lokkede ad Pigerne, der gik forbi i lange Rækker med hverandre trofast i Haanden. Holm, Købmanden, stod selv udenfor sin Bød og luftede det fede Markedssmil i det rødblaa Ansigt, der stod saa mærkelig godt mod Tørklædernes kraftige Farver.

Videre ud ad Vejen til Markedspladsen stod de mange invalide Lirekasser, blinde Sangere og enbenede Harmonikaer. Paa lang Afstand hørtes det dumpe Bum-bum af Karussellens Stortromme, ledsaget af Berider-trompeternes Diskant.

Forbi lange Rækker af fede og magre Køer med

Kager af Snavs paa deres skarpkantede Bag; forbi skævenede Kalve med nysgerrige Ungpigeøjne og forbi melankolske Heste naaede man op til »Gøglet«. Hæse Udraabere stod udenfor Teltene, og deres Stemmer skar gennem Mængdens Summen . . .

— — Væsati, væsati — Den levendes Havfrue, skøn og forunderlig at skue paa, og dog født i Gu's frie Natur! — — Her-ing! Her-ing! — Her ser De den giftige Klapperslange — — Kom kuns nærmere, mine ærede Herskaver — — Her er den frastødendes elektriske Dame, Nutidens Fænomena! — — Væsgo — det store levendes Billeje af Slaget ved Osterlitz: Paa Højen i Forgrunden den lille Mand i den graa Frakke — Napoleon, ham selv og hans glimrende Stab. En General kommer springendes med Skum om Næseborene! — — »Sejren er vores Sire«, si'er han, »der er lie Tid til at tabe en ny!« — »Bung,« siger Kejseren, og i Baggrunden staar Solen op! — — — Kom, kom — de Herrer og Damer og se den seksbenede Hund med Lammehodet — en ægte Blanding af en Sarahbernhard og en Mønnie! — Væsati, væsati! — — —

— — Foran Kraftprøverne maaber Bønderkarle; Gang paa Gang vender de Femøren i Buksefikken, før den med et Suk gaar over i »Kassen« og dens tidligere Ejer viser sin fra Fædrene nedarvede Kraft ved et Slag paa Tyrehovedet.

I Ballongyngen er som Trækplaster anbragt en tilsyneladende blind Mand, der med bævende Røst synger om »min søje, røjvende unge Bruj«. Og der kommer fugtig Glans i Pigernes Øjne, naar de en Stund har hørt hans tungsindige Sang om Træskhed og ubelønnet Kærlighed.

Men de ældre opfrisker deres Livsaander i de mange Beværtertelte, hvorfra høje Stemmer lyder og Slag

af tykke Krus mod Bordplader; — fra Bagdøren kvabber undertiden en vaklende Skikkelse ud og føler sig for, videre langs Stakittet. Ud paa Aftenen bliver de høje Stemmer til hæse Brøl, og Krusets Slag rammer ikke altid Bordpladen alene.

Saalænge Solen staar paa Himlen og farver de graa-snavsede Markedstelte skinnende hvide, færdes ogsaa Duekøbings Beaumonde mellem Markedsgæsternes landlige Skare. Lyse Damedragter bryder Mængdens Vadmelsfarve. — —

Solen begyndte at synke. Kreaturerne forsvandt lidt efter lidt fra Markedsvejen, og Trængslen blev tættere i Beværterteltene. Udraabernes Veltalenhed blev mindre højroset og indtrængende — nu kunde Vidunderteltene snart lukke.

Bager Lamm og hans uundgaaelige Skygge Malermester Nielsen dukkede frem af Teltet, hvor den »skønne kinesiske Dværgprinsesse Tsin-tulla danser sit Hjemlands graciøse Danse«.

Stor og mægtig skred Lamm ned ad Trappen med Tømmelfingerene i Vestelommerne.

Majestætisk slog han den blaanæsede Udraaber paa Skulderen:

»Hvis no'en spør, kan De sige ham, at Bager Lamm nu har set paa Sagerne, og saa kan De godt lukke for denne Gang.«

»Ærbødigt. Betalt. Pedersen,« grinede Manden, og Lamm gik videre med sin Skygge.

»Skal vi hjemad?« spurgte Nielsen underdanig.

»Vær nu ikke saa fløjmatisk, Nielsen. Har Du nogensinde set Lamm gaa hjem fra Marked paa denne Tid? — Ja, hvis Du kan, saa sig bare til, for saa kan Du sige til Dig selv, at det er Løgn.«

»Skal vi op til Pedersen?«

»Selvfølgelig.«

Og op til Pedersen gik Lamm og Nielsen. —

Paa Hjørnet af Markedspladsen laa Haandværkerklubben, og navnlig i de smaa Værelser paa første Sal var der Liv om Aftenen efter Markedsdagens velsignelsesrige Arbejde.

Bager Lamm havde samlet en lille Kreds af Venner om sig til et lille Gilde. Man havde spist godt og drukket godt, thi det havde været en god Dag for ham. Han havde nemlig ogsaa en Finger med ved andet end sine Brød.

Champagne havde de drukket, — som Lamm selv sagde, var nu en Gang Pommery fra Grenaa hans Livdrik — og nu sad man ved Punchen. Gode Maver havde man i Duekøbing.

Der var — foruden Malermesteren — Købmand Holm og Sagfører Sørensen, Byens mest søgte energiske Inkassator. En brillant Mand var han, Sørensen; kun én Fejl havde han, sagde hans Venner: han var ikke altid lige ærlig i Kortspil, hans Hovedbeskæftigelse i sin Fritid. Men Herregud, naar man vidste det, gjorde det jo ikke noget — i alt Fald ikke hans nærmeste Bekendte. Og Resten kom jo ikke dem ved. Klubværtten, Tykke-Pedersen, var ogsaa med blandt Lamms Udvalgte, som sædvanlig iført broderede Morgensko paa de sjældent store, vifteformige Platfodder. Hans runde Sælhundehoved med de smaa plirende Øjne skinnede af Velvære.

Den eneste fremmede i Kredsen var Handelsrejsende Stroman, en stærkt soigneret Forretningsven af Lamm.

Hyggeligt sad man bænket om Punchebollen. Der var holdt Taler om det meste mellem Himmel og Jord, og nu var Tiden inde, da Bager Lamm blev patriotisk.

Ved et fast Tag med begge sine Hænder i Bordkanten hejsede han sig op i hele sin Vælde.

»Mine Herrer! — — — mine Herrer, jeg vil bringe et Glas ud, et Glas, som vi allesammen vil være med til og tømme og være glade ved. — — — Se, vi har allesammel en Hjem; — no'ens Hjem er større end som andres. Der er de, der er finere hvad Tæpper og Portierer og lignende Nødvendighedsartikler angår, mens andre er lissom simplere i den samme Retning. Men i et ligner de hinanden, og det er det, at det er en Hjem. For en Hjem, det er noget, vi alle skønner paa — ja vi gør — gemmel tykt og tyndt, det er noget af det allerførste, en anskaffer sig, og det er fordi, at det trænger en til. Det er ikke godt, at Manden er ene, staar der skrevet! — — Se, det var nu vores lille, om jeg saa maa sige, private Hjem; men lad os ikke glemme, at vi alle tilsammel har en større Hjem, en kostbarere Hjem, og det er vores lille Land. Lad os slutte Kreds om vores lille Fødeland, at vi endnu i mange Aar kan drikke et Glas for det. Og det drikker vi ud paa; det siger Bager Lamm og saa jeg! Skaal!«

»Du er en Svend, Lamm,« raabte Nielsen begejstret og slog ham paa Skulderen.

»Man er Patriot, er man,« svarede Lamm og tørte sin svedige Pande med Frederik VII til Hest paa rød-prikket, hvid Bomuldsbaggrund, »hør — I maa, flaaeme, ikke glemme at komme i Glasserne, Kinners!«

»Vi ka' da'tte sitte og labe hele Tiden,« lo Stroman, hvis stive Øjne ogsaa beviste, at i det mindste han havde taget godt til sig.

»Naa — hva?« sagde Pedersen, »der er mere, hvor det kom fra!«

»Hoho — han snakker for sine Varer, den Fedtelurius.«

Man lod ikke Lamms Opfordring gaa upaaagtet hen, og Stemningen blev højere og Stemmerne federe. Stromann sad inat hensunken, som en Flue i Januar, og Holm maatte snart luske af.

»Gik han?« spurgte Lamm.

»Gu gik han, men han klarer den nok hjem. Fuld var han.«

»Ja — han har osse altid været en Distanceblinder. Hver en Draabe Spiritus gaar straks ned i hans Karbonadeben. — — Det skulde nunte undre mig, om han fik et Poplesislav om ikke i Nat saa en anden Dag; han har en væmmelig Farve Kulør i Hovedet. — Men han om det!«

»Naa, Stroman,« grinede Nielsen, »nu maa jeg nok til at vaagne Dem lidt i al Tarvelighed. En lille Opstrammer?« og han rakte ham et Glas næsten ren Cognac, »drik, gamle Svend — et lille Glas — væsgo spis! — — — Uh — han er saa fuld som en Hane paa Mønningen.« — —

»Ja, gu vil jeg drikke — det manglede bare andet mellem gamle Drenge — — ingen Pletter paa Kuppen,« mumlede Stroman med en Stemme saa fed, som havde den i længere Tid været nedlagt i Olie. Han tømte Glasset i et Drag, saa rejste han sig i Sædet; en Albino lignede han med sit blege Ansigt og opspilede rødblissede Øjne.

»Mere Fludium, Peddersen!« sagde Lamm.

»Jo — straks — lad os kun drikke Slatterne af først!«

Da Pedersen lidt efter gik, blev der stille i Stuen. Sørensen snorkede i sin Stol, og Nielsen passede med rørende Omhu sit eget og Stromans — navnlig Stro-

mans — Glas. »Drik, Stroman, drik, dettehersens er Flø'e for en gammel Hankat.«

Pludselig rejste Stroman sig med megen Møje og vaklede hen til Vinduet. Nielsen saa sløvt efter ham og grinede — de andre saa intet.

»Hvor der skal ing, maa der ogsaa ud!« mumlede Nielsen. — —

Det varede noget, inden Pedersens Morgensko atter viftede hen over Gulvet med den nye Forsyning.

»Hvad er det nu for noget?« vrissede han, »før stak Holm af og nu er Stroman væk. — — Hvor Pokker er han gaaet hen? Jeg saa' ham ikke paa Trappen.«

»Stroman, Stroman? Er han væk? — — Ja, hvor Fan sku jeg vide, hvor han er ben af? — — — Naa — jo — han gik ud af Vinnevet for et Øjeblik siden.«

Det gav et Sæt i Petersen. »Hvad gjorde han?«

»Jeg siger, som jeg sagde — han gik ud af Vinnevet.«

Pedersen sprang hen til Vinduet. Der laa en mørk Masse nede paa Gaden lige under.

Hans Rus forsvandt i samme Nu.

»Guds Død — hvad er der dog sket?«

Lamm drejede majestætisk Hovedet mod Nielsen: »hvad er der los?«

»Det er Stroman, der gik ud af Vinnevet,« svarede Nielsen.

»Op med Jer, I Fyldehunde, — I drukne Svinevomme,« raabte Pedersen, ude af sig selv, og han styrtede ud af Døren og ned ad Trapperne.

»Hvad er den af?« spurgte Lamm forvirret.

Nielsen rejste sig: »Lad os se ad! Kom Sørensen!«

Og de vaklede ned paa Gaden.

— Stroman laa som en uformelig Pakke paa Kanten af Fortovet. Han rallede svagt.

»Hjælp, Hjælp!« raabte Pedersen og vred sine Hænder.

De andre stod og saa uforstaaende til; Sørensen havde stille sneget sig bort.

En Betjent kom til. Han bøjede sig og tog fat i Stroman, men slap ham straks igen, saa han faldt tilbage paa Stenbroen.

»Peddersen — tag og skaf en Vogn til Liget.«

»Er han død?« spurgte Nielsen og stivede sig af mod Muren, »er han død? — Jeg kan heller intet begribe, hvad han vilde ud a' det Vinneve for.«

Honnørspil.

»Hvad Fa'en,« sagde Lamm til Malermester Nielsen, »naar at Holm iligevel *skal* krasse af en af Dagene, hvorfor skal han saa inte ha'e den lille Glæde med paa Falderebet, hvad? — Inte skal man kunne sige, at Bager Lamm er den Mands Søn, der svigter sine gode Venner, selv om det gaar tilbage med dem. — — Inte spille L'hombre mer? Næ, véd Du hvad, det overlevede Holm sgunte. Tror Du vel, Nielsen? Og saa siger denne Plastergøg til Destrikslæge, at det inte varer længer end som til næste Uge, at vi skal til Holms Begravelse. — — Og maa jeg saa spørre Dig, Nielsen, om vi kan være p'ndet bekendt end som at unde Holm en lille Pot, naar han ikke har saa meget som en Uge tilbage?«

»Gu har Du Ret, Lamm — ikke Tvivl om det! — — Det er nu ligegodt haardt at tænke sig, saadan en Knop, som at Holm var til og sitte med en Nolo.«

»Ser Du — det blir nu Løgn — det med at Holm inte skulde spille Kort mer i dette Liv, forstaar Du.

Det har jeg — Bager Lamm — bestemt, og saa staar det fast, flaame!»

— — — — —

Aftenen kom, og med den Gæsterne til Holm.

Der var Lamm og Nielsen, og der var Tuberkeljensen, en Proprietær fra en Gaard, tæt udenfor Byen.

Festens Giver, Holm selv, laa i sin Seng og tronede. Bag hans Ryg var en Mængde Puder stablede op. Hans højre Side var stiv og ubevægelig som et Stykke Træ, og »Poplesislaget« havde trukket hans Ansigt skævt og forsorent som en Maske ved Fastelavn. Det var gult, hvor det før havde været violet, kun de store Poser under Øjnene havde Farve som Aspargeshoveder.

»Da' Holm!« — sagde Lamm — »wie gehs mit den Helbret? — Nu skal vi, flaame, til og at have Dig vikset op i Aften!« —

Holm smilede med det halve Ansigt og rystede svagt paa Hovedet.

»Sludder, Holm, gamle Dreng — Du skal se, en lille L'hombre vil kvække Dig op, vil den. — — Saa? — ikke det? — Hvad er det, Du siger? — Tal tydeligere — det er da osse fælt, saa Din Stemme er belagt. Den gaar paa Hosesokker. — — Hvad? — Naa, Doktoren? Skidt med ham; ham klarer jeg den med, det skal Du aldrig bryde Dig en Bitte om. Han sagde, at Du kom aldrig ikke til at spille Kort mer i dette Liv, — men ser Du, det er noget, han inte bestemmer!« — —

Saa tog man fat paa Arbejdet.

Bordet med de blanktpudsede, gammeldags Stager — Holms Bedstefaders — stod henne ved Sengen. Tre Stole var sat frém — den ene var den store Armstol med Øreklapperne, den Lamm plejede at sidde i.

Det varme Vand dampede i Kanden; Glas og Fla-

sker stod opmarcherede paa en lille kalveknæet Stumtjener.

Foran Holm stod en Opdækning af Medicinflasker.

»Flaame, om det inte gør mig susende ondt,« sagde Lamm, mens han bryggede sig en Kæmpetoddy — »at Du'nte kan være med og knibe Dig en Gibernak. Det plejer Du jo nok van at holde af. Men han, Doktoren, siger jo, at Din Kramkiste er blevet noet klejn og katte holde ret længe. Saa Du maa jo tage og holde Dig til Draaverne. Skaal!« —

»Se, hvor han skuler til Glasserne,« hviskede Nielsen — »men vi kan dante sitte og labe Vand, fordi hans Su'eværk ikke kan trække.« —

Spillet begyndte.

De første Omgange var stille og højtidsfulde; — det gik lidt langsomt, for Holms Fingre vilde ikke rigtig lystre. Men snart tog Spillet Interessen fangen, Stemmerne blev højere, og smaa Skaaler blev ikke forsømt.

»Det er dog Satans, saa det gaar træls,« sagde Lamm — »Du er osse saa fummelfingret, Holm! Men det kan Du vel inte gøre for, Du gamle Poplesist, ellers plejer Du dog van at spille en god Arm.«

»Aa hvad,« indskød Nielsen — »det gaar jo — vi maa holde Passejenten noget til Gode, maa vi.«

»Det maa vi, det maa vi,« sagde Jensen — »der er junte noget at gøre ved det. Og det er jo ham, vi skal live op i — — Naa — Solo! siger jeg — et rent Sukkeladespil.«

»Er det til at sitte ner og vinde?« spurgte Nielsen.

»Om det er? — — Naa, lig til! — Det er min Konge, — lig til, Holm — — lig til, det skal Du Dæleme kan!« —

Spillet gik, og Jensen lagde Soloen ned som vunden. Pludselig slog Lamm i Bordet.

»For syv Satan, Du Bede,« raabte han over til Holm, og hans Øjne stod paa Stilke af Raseri — »vil Du spille Teater med vi andre? Ligger han inte der i Sengen som en anden Postelinsbøste og gør Narrestreger. Han har svegen Kolør, har han. Det er hans fordømte Skyld, at Tuberkelen vandt sit elendige Spil. Det er, flaame, for galt med den Odder. — — Er Du da rent Indiot?« — —

Holm virrede forfærdet med Hovedet, — der kom Vand i de sløve tomme Øjne, og han mimrede med Munden.

Omsider lykkedes det at faa Lamm delvis beroliget. Helt tilfreds blev han først, da han igen fik et godt Spil paa Haanden.

»Næ — Nielsen« — lo han — »der skal voksne Folk til og spille med Bager Lamm. Se Dig for, min Dreng — snyd Dit Øje og spis Kamisbrød til.«

Han vandt Spillet. »Du er en Lykkens Fysikus,« sagde Jengen. Toddyen fornyedes, og Spillet blev raske trods Holms gentagne smaa Fejltagelser.

Af lutter Iver fik Jensen et Anfald af sin sædvanlige Hoste.

»Lad være med det,« gryntede Nielsen — »Du blæser alle mine Kort væk med den Gøen.«

»Aa Du — det er bare alle hans Tuberkler, han vil af med! — — Ja, véd Du hvad, Jensen — Du fik flaame, inte blaat Stempel paa Kydtorvet — det er sgunte saa løjerligt, at Dine Unger hjemme ser ud, som de var sprøjtede med Sødsuppe i Ansigtet. — — — Naa — hvad er nu det? — Tager det Bæst mig ikke paa Hjerter seks. Saa sku' da Fa'en staa i det, det var dog den lækreste lille Nolo — lige til at tage og bide i!« — —

Nielsen saa paa Kortene.

»Jamen — saa sandelig om der ikke er sveget Kolør igen! — Det er naturligvis han, Holm.« —

Holm mærkede instinktmæssig, at der var noget galt, og han saa' hjælpeløst fra den ene til den anden.

»Er han der nu igen? Har han nu snydt igen, den Hanabe,« — brølede Lamm og hev Kortene hen ad Bordet — »næ, jeg vil, flaame, inte spille med saadan et Kadaver!« —

»Naa — naa — husk paa, han er jo Passejent.«

»Passejent, Passejent? — Jeg vil inte være til Grin for en Passejent. Forstaar I det.« —

»Naa—aa — han gør det dante med Vilje.« —

»Inte med Vilje? — Hør, Nielsen, — har Du kasse nogen Sinde svegen Kolør tre-fire Gange i Træk uden som at det var med Vilje — Hvad? — Og saa han der! Staar han inte med de halvandet Ben i den kalkede Grav og sjenerer sig alligevel inte for og snyde sine Venner, der sitter her for hans forbandede Skyld. — Næ — jeg spiller inte med mere!« —

»Jamen han gør det nunte med Vilje,« undskyldte Nielsen — »se bare hvor skrøvelig han ser ud!« —

Nielsen gav Kort igen. — »Næ, han kan nunte klare sig. Jeg foreslaar, at vi tre spiller videre. Saa kan Holm se til — han kan junte følge med ilievel — med de Fingre.« —

»Jaja,« sagde Lamm — »saa lad vi det da! Naar at han inte en Gang vil strenge sig orrentlig an og gøre sig Umage med og samle Tankerne. — Naa — og det kan da heller inte more ham at ligge der og fumble med Kortene. — Men han kan jo se paa det — det er jo altid en Opmuntring, og det er da for hans Skyld, at vi sitter her.« —

Der gik underlige Trækninger over Holms sløve

Ansigt. Han stønnede svagt, og Underlæben dirrede som paa et Barn, der vil græde.

»Naa — Nu skal der lidt Liv i Kludene. Skaal, Tuberkel! Spurgt i Forhaanden!« —

— — — — —

Midt under en spændende Tourné kom Nielsen til at se hen paa Holm.

»Men — hvad Fa'en er der nu løs? Skal han til at krapere mellem Hænderne paa os. — Fy føj — han sér saa sandelig ud til Allehaande!«

Holms ene Øje stod frem, som vilde det gemytlig springe ud af sin Hulning — det andet var faldet ind, saa det lignede en blaalig Skygge i det gule Ansigt. Munden var trukket op mod det ene Øre, saa den mødtes i et Smil med den blaa Pose under det sunkne Øje.

Fra Struben hørtes en gurglende Lyd, og Fingrene paa den raske Haand skravlede hen over den rødtærnede Dyne som en mat, langbenet Edderkop. —

Spillerne sprang op, og Jensen ringede paa Husholdersken, mens de andre holdt paa Holm. Lamm prøvede at hælde noget Medicin — af en eller anden Flaske — i hans Mund, men spildte det ned over Sengen. Da gamle Katrine kom ind, gjorde Holm i det samme et pludseligt Sæt, saa hans Skygge et Øjeblik viste sig paa Væggen som Kæmpesprællemænd. Saa faldt han tilbage, og med et Bump stødte Hovedet mod Sengestolpen. —

Lamm var bleg. Han tørrede sine Øjne og sukkede. »Herregud — det blev da hans sidste L'hombre!«

Og Nielsen rystede trist paa Hovedet.

»Ja — Regnskabet fik vi dante gjort op — men saadden noet tænker man dante paa nu.« —

Min Ven fra Kina.

Det var udenfor Bristol, en af disse koghede, tørstige Sommerdage, som det desværre er ret kostbart at gennemleve, men som til Gengæld er yderst tiltalende, navnlig først paa Maaneden.

Jeg havde tilbragt mit reglementerede Antal Timer med at slide mig op i Statens Brød og beredte mig derfor paa at unde mine Aandskræfter en fortjent Hvile ved en Kop Kaffe med det, en gammel Ven af mig, kalder »Mildning« til — for at modvirke Kaffegiften. —

Der var ikke mange Mennesker paa Terrassen — og heller ikke var der mange, der vovede sig over Raadhuspladsens solglødede Steppeørken.

Ved Bordet ved Siden af mig sad en Person, der efterhaanden kom til at interessere mig. Først havde jeg antaget ham for Englænder paa Grund af Khaki-Antrækket, den ildelugtende Snadde og den ugenerte Benføring. Men efterhaanden som jeg analyserede ham, fik jeg — maaske under Indflydelse af hans Ansigtssfarve, der lignede gule Ærter — et udpræget anglo-lollandsk Indtryk af Manden.

Det ved ham, der interesserede mig mest, var hans Næse. Den var af den Slags, der hos en Mand af Middelstanden kaldes en »Snabel«, men som hos Folk af højere Rang roses som »Racenæse«. Den var saa dominerende i hans Ansigt, at jeg uvilkaarlig sad og ventede paa at se den bevæge sig af sig selv. —

Ganske vist havde han god Ild i sin lille Næsevarmer, men jeg fandt intet bedre Middel til at indlade mig i Samtale med ham end at tilbyde ham en Tændstik.

Som Tak foreslog han mig at byde ham en Cigaret til Tændstikken.

Han tændte, røg tankefuldt et Par Drag og kastede saa Cigaretten bort, idet han spurgte, om jeg ikke havde bedre Cigaretter. Hans Konstitution tillod ham ikke at ryge daarlig Tobak.

Da jeg lod, som om jeg ikke forstod ham, tog han med et resigneret Suk et Par Cigaretter ud af mit Etui og tændte en af dem.

»De er fremmed, sér jeg,« bemærkede jeg med min kendte, bidende Ironi.

»Har ikke været her i 15 Aar. Er lige ankommen fra the far East,« svarede han og støvede sine brune Elefantstøvler af med mit nye Silkelommetørklæde, som jeg altid af uskyldigt Koketteri lægger fra mig paa Bordet. »Tillader De, jeg drikker min Kaffe hos Dem?«

Han flyttede over ved mit Bord og bestilte en Kaffe, hvorefter han — øjensynlig i et Anfald af Distraktion tømte mit Kognaksglas og fyldte det igen.

»Det er mærkeligt, saa denne Plads minder mig om Stepperne ved Mukden,« sagde han og stak mit Tørklæde i Lommen. »Om Forladelse, jeg troede, det var mit. Jeg er saa distræt,« lo han, da jeg uden at sige

noget, tog det igen, lagde det i Brystlommen og knappede den omhyggeligt til.

»De synes, at Pladsen minder om Mantschuriets Ørkener,« bemærkede jeg let og delikat for at undgaa en pinlig Pavse. »Det er maaske for de mange Kamelers Skyld, der græsser her.«

Han lod ikke til at interessere sig for andre Folks gode Vittigheder, — hvori han for Resten ligner en vittig Revuforfatter, jeg kender. —

I hvert Fald lod han sig ikke mærke dermed, men fik atter et Anfald af Distraktion, der gik ud over Kognaksflasken.

»Det er et mærkeligt Land, Kina,« mumlede han. »Der er noget at lære dér for en Dansk. — — Det er sandt; jeg vil dog forestille mig for Dem. De lader til at være et behageligt og dannet Menneske. Jeg har savnet Folk af mit Dannelsesstrin i disse lange Landflygtighedsaar.« —

Han rakte mig et Kort. »Francis Johnstone«, stod der.

»Ja — De kan godt læse det som Frands Johnsen, om De foretrækker det. Det lyder jo mere Dagligstuegultæppeagtigt dansk. — Jeg er da ogsaa født i Rødby; nogen skal der jo til det værste.«

Mit psykologiske Talent triumferede, — Manden var altsaa Anglo-Lollik. —

»Hvad var det, Klokken slog,« spurgte han pludselig. »Ja — jeg gaar nemlig ikke med Uhr, siden mit gamle blev stjaalet fra mig.«

»Blev det stjaalet? Her?«

»Næ, i Kina — under dramatiske Omstændigheder for Resten.«

»Kom med Historien! Jeg interesserer mig i højeste

Grad for alt, hvad der vedrører Kina, siden jeg selv en Gang havde en Halvfætter, hvis Kærestes Onkel var ligeved at komme derover.«

Han betragtede et Øjeblik tænksom sin Støvlesnude, der lignede Mulen paa en Flodhest.

»Ja — jeg har en halv Time at skænke Dem, inden jeg skal hen i Banken og hæve en større Sum Penge. — Bestil en Whisky imens — men endelig for Guds Skyld med Soda i Flaske — ikke Siphon. — — Har De en Cigaret? — Tak, ja — de kan jo ryges — i Mangel af bedre.«

Saa lagde han sine Fødder mageligt op paa Stolen, hvor min Hat laa, og fortalte:

— — — Det var nogen Tid før Krigen dervore, at jeg var beskæftiget med at slaa Telegraf i Omegnen af Mukden. Jeg var nemlig Telegrafingeniør den Gang — en Tid.

Det var et Arbejde, der nok kunde tage paa en Mands Humør, ti ofte om Morgen, naar jeg vaagnede, fandt jeg, at den Smule, jeg havde faaet fra Haanden den foregaaende Dag, var blevet ødelagt om Natten af disse forbandede Kinesere. Og saa sad jeg dør med min spildte Ulejlighed som, om jeg saa maa sige, Mars paa Chikago's Ruiner.

Naa — heldigvis var det jo ikke Akkordarbejde, saa jeg saa' mig i Stand til at tage det med behersket Sindsbevægelse. Men hvad der var værre — og ulige vanskeligere at bære med en Gentlemans Sindsro — var, at jeg aldrig kunde være sikker paa mine Ejendele. Det er nogle Tyveknægte, disse gulkalkede Grave til Banditter.

En Morgen opdagede jeg saaledes, at mit Uhr var forsvundet. Jeg havde lagt det om Aftenen under min Hovedpude, saa det maatte jo være én, der var kendt med Forholdene, der var Tyven.

Ganske vist var Uhret ikke kostbart, men jeg satte nu alligevel stor Pris paa det lille kære Væsens Tiktak. Det var en af disse raske, smaa Tingester, der som en Mis tager en Time i 45 Minutter; men Herregud — det er jo en af de Dyder, som et Uhr har forud for et Æsel, at det er nemt at faa til at gaa hurtigt.

Naturligvis mistænkte jeg straks min Boy, Tieng-Fung. Hans kalveknæede Ansigt med de fromme, blegfede Øjne var altfor overdrevent hæderligt for en Kineser af hans Slags.

Selvfølgelig nægtede han frækt. Hans skæve Kandis-Øjne blev blanke og fugtige af dydig Indignation, og hans Læber bævrede som frisk Guavagelé af krænkethed Uskyld, undseligt gemt bag hans Skægs sorte, tyndslidte Neglebørste.

Jeg lagde Fælder for ham for at faa ham til at tilstaa. Men han undgik snedigt dem alle. Han var en ren Bændelorm til ikke at tabe Hovedet i vanskelige Tilfælde.

. . . . En fattig Mænd kunde ogsaa være dydig Han havde overhovedet aldrig vidst, at jeg ejede et Uhr Han vilde overhovedet slet ikke røre ved et Uhr, om man saa tilbød ham den blaa Mandarinknap; dertil var han altfor angst for den Djævestemme, der dikkede i det Men for Resten havde han i Gaar set en meget mistænkelig Mandsperson — en Tunguser formodentlig — snige sig omkring Huset, øjensynligt i en ond Hensigt Tunguserne var meget, meget slette Personer. Han havde selv kendt o. s. v.

Og med bedrøvet Stemme hviskede han, tilsyneladende kun for sig selv: »Den, der ikke har Tillid til andre, høster heller ikke selv Tillid, har Mesteren sagt.«

Jeg lod mig imidlertid ikke røre af hans uskyl-dige Barneminer, men trak ham i højtideligt Optog hen til Byens Mandarin.

I Gaarden efterlod jeg Tieng-Fung under Bevogtning af et Par andre Tyveknægte og blev selv indladt til hans Højhed Li-Chang.

I et pragtfuldt udskaaret Ibenholts Højsæde, indlagt med Perlemorsblomster, sad denne Hæderspacha og stangede Tænder. Han lignede en mæt Krokodille.

Efter de behørige Høflighedsomsvøb forklarede jeg omstændeligt min Mistanke til den sølle Himlens Søn derude i Gaarden. Jeg beskrev mit Uhr som et kostbart Arvestykke fra mine salige Forfædre i Haab om derved at røre Krokodillens Stenhjerte.

Under hele min Fortælling lignede hans Ansigt et udpræget Sletteland, som ikke skiftes af Vind eller Vejr. Det eneste synlige Resultat var, at han bød mig en Kop kogende The, der fik mine skoldede Indvolde til at sno sig i en vild og rødglødende Fakkeldans.

Længe tav han fanatisk stille med lukkede Øjne — sandsynligvis for at kunne tænke desto intensere over det mærkelige Tilfælde.

Omsider sagde han med en Stemme, der lød, som om han talte ned i en tom Vandkande:

»Mesteren Lao-Tse har sagt: Hvem kan gøre mudret Vand klart? — Men overlad Vandet til sig selv, og det vil lidt efter lidt klare sig af sig selv! Hvem kan sikre sig en Tilstand af absolut Ro? — Men lad Tiden gaa, saa vil Ro og Klarhed komme af sig selv! — —

Lad os se Tiden an som sande Vismænd. Uhret vil nok komme!»

Jeg forsøgte at forklare den vise Mand Usandsynligheden for, at et stjaalet Uhr af sig selv skulde finde Vejen tilbage til sin Ejermands Vestelomme. Men mine Ord gjorde ikke mere Indtryk paa ham end en Loppe paa en Hvalfisk.

Endnu en Gang indprentede hans Vandkanderøst mig Hensigtsmæssigheden ved at lade Skæbnen raade. Intet var uklogere end at forhaste sig, sagde han. Tilfældet var indviklet, grumme indviklet, og hvorfor saa spilde for mange Ord derpaa, ti, som Konfutse siger, »Naar en Mand forstaar Vanskeligheden ved at handle, hvor kan han saa andet end at være forsigtig og langsom til at tale?»

Men iøvrigt kunde jeg godt faa Manden halshugget, hængt, radbrækket, brændt eller flaaet med det samme, — ganske som jeg behagede.

Da jeg ikke mente endnu at burde reflektere paa dette generøse og fristende Tilbud, indskrænkede han sig til at love at gøre for mig og for mit kostbare Arvestykke alt, hvad der stod i Himlens Magt. Jeg kunde trygt stole paa hans Energi.

Endnu en Gang erkyndigede han sig med øjensynlig Interesse, om mit Uhr nu virkelig ogsaa var saa kostbart. Saa rakte han mig til Afsked sin Haand med den en Sumpskildpadde særegne Gracie, og jeg trak mig tilbage. — —

Samme Aften kom der Bud til mig fra ham. Min Boy havde været i Forhør. Man havde prøvet Tommeskruen, Hovedsnøre, Bastonnade paa ham. Han havde i tre Timer ligget i en Skruestik med de bare Knæ paa Glasskaar. Men han anede intet om Uhret.

Han havde højtideligt erklæret at ville se sin Bedste- og Oldefar i Helvede, hvis han ikke talte den nøgne Sandhed, naar han sagde, at den fremmede Djævel — alias Undertegnede — aldrig havde ejet noget Uhr.

Efter at have faaet endnu en Dragt Pisk og faaet Næseborene splittede op, havde man saa sluppet ham løs.

— — —

En halv Time efter mødte han — eller rettere sagt Resterne af ham — hos mig. Han lod som ingenting, bankede mit Tøj med sin vante Energi, børstede mine Støvler og satte Whisky og Soda ind paa mit Natbord.

Jeg spillede den samme, intetmærkende Rolle, og da jeg gik i Seng, hjalp han som sædvanlig med at klæde mig af.

Han saa' mig lægge min Pung under Hovedgærdet, og da jeg observerede ham gennem Øjenkrogen, overraskede jeg et hurtigt slukket Glimt af Triumf i hans matte Øjne. — —

— — —

Jeg vilde ikke sove. Der var en Uro i mig, som om jeg ventede noget.

Hvert Øjeblik syntes det mig, at jeg hørte nogen gaa i mit Værelse paa bløde Filtsaaler. Mørket knugede mig med en Blyvægt, jeg vilde ønske, det var lyst. Men jeg skammede mig for at vise min Angst ved at tænde Lys.

Min Revolver havde jeg taget med mig i Sengen, og nu ventede jeg med bankende Hjerte, hvad der skulde komme.

Men tilsidst blev Trætheden for overvældende, og trods al Modstand begyndte jeg at døse hen. Jeg drømte om mit Uhr, der nu havde faaet Græshoppeben og dansede rundt som en drukken Kosak. Tieng-Fungs grinende Ansigt sad midt i Skiven og snappede efter

Viserne, der dansede som Kødben foran en sulten Hunds Mund. —

Pludselig vaagnede jeg med et Ryk.

Jeg havde en sikker Følelse af, at noget — nogen var inde i min Stue.

Jeg rejste mig halvt op, og næsten uvilkaarligt **strakte jeg** Revolveren frem og trykkede af ind i Mørket, der laa klamt om mig som et sort Ligklæde.

Et Brøl lød. Et Fald, en gurglende Lyd.

Og alt blev stille.

Jeg fo'r op og tændte Lys. Midt paa Gulvet laa den arme Tieng-Fung. En sort Stribe krøb som en doven Orm fra hans Bryst ned over hans Jakke.

Jeg raabte Gevalt, og mine to Kulier kom søvndrukne ind.

Uden at sige et Ord lod de til at være klar over Situationen. De løftede Tieng-Fung op ved Hoved og Fødder, og jeg saa', at jeg havde ramt ham midt i det venstre Bryst, lige i Hjertet.

Han var stendød.

Saa slæbte de ham ud og kastede ham i Gaarden.

— — —

Næste Morgen, da jeg gik ud for at se paa ham, var Liget forsvundet. Ingen Oplysninger kunde jeg faa. Ingen vidste, hvor det var blevet af.

Men naar jeg mødte hans Højhed Li-Chang, følte jeg mig moralsk overbevist om, at hvis jeg havde levet paa den fjerne Tid, da Menneskene endnu havde en særlig Muskel til at dreje Ørene med, havde jeg kunnet høre mit Uhr, »Arvestykket«, dikke bag hans Silkejakke.

Men man har jo heldigvis *Savoir-vivre*, saa jeg sagde intet.

»Hold Munden lukket og laas af for Sansernes Porte,

saa vil Du ikke komme i Forlegenhed hele dit Liv igen-
nem,« sagde Lao-Tse, Mesteren, Kinas viseste Mand. —

— — —

Saa kom da endelig den Dag, jeg skulde forlade Byen, den udmærkede Li-Changs Jagtrevier.

Min ny Boy havde lejet et Par Kulier til at læsse min Bagage paa Karren.

Da jeg gik ind ad Døren til min Fansa — for sidste Gang i dette Liv haaber jeg — kom just den ene Kuli ud, slæbende paa en tung Kuffert og pustende, som om han var lejet til at sætte flere Vejr-møller i Gang.

Da han saa mig, grinede han over hele sit Karolineball-Hoved og nikkede genkendende til mig.

Det var Tieng-Fung i egen Person, — i bedste Velbefindende, frisk og glinsende som en moden Citron og med det samme fromme Forglemmigej-blik i Øjnene som altid. — At sige at jeg blev forbavset, vilde være et ualmindeligt vissent Udtryk for, hvad jeg følte i det Øjeblik.

Og saa spurgte Slynglen mig, om jeg havde faaet mit Uhr igen! — — — —

— — —

Francis Johnstone, Esq, tav og tømte ostentativt sin Whisky.

Jeg sundede mig lidt ovenpaa hans Fortælling og bemærkede saa med mit kendte Verdensmandssmil:

»Jeg har jo nok hørt, at en Gennemsnitskineser er mere sejglivet end en normalt udstyret Kat — men at han skulde kunne leve med en Revolverkugle gennem Hjertet — er det ikke en lidt for hasarderet Paa-stand? Kan De forklare den?«

Han saa et Øjeblik paa mig med det ene Øje, mens

det andet betragtede Flasken. Saa sagde han, langsomt og vægtigt:

»Jeg kunde jo svare Dem med de samme Ord, hvormed den store Ponson du Terrail forklarede den afdøde Rocamboles Genopstandelse: »Spørg det uransagelige Forsyn!« Men ved et Tilfælde har jeg en bedre Forklaring at byde Dem. Ser De, Sagen var, at Tieng-Fung var født kejthaandet. Og som en ret naturlig Følge deraf bar han Hjertet paa højre Side — eller ogsaa var Forholdet mellem Aarsag og Virkning den omvendte. I hvert Fald er Forklaringen den, at han var, hvad man kalder: rechts rangiert.

Det er et mærkeligt Land, Kina!«

Med disse Ord rejste han sig, tændte min sidste Philip Morris, og efter til Afsked at have givet mig et Shake-hands, der fik mit Indre til at rasle som en Tamburin, gik han — sandsynligvis hen at hæve Penge i sin Bank.

Hans Uhr havde kostet mig fire Hennesy *** og 2 Gillon med Soda.

Men heldigvis var vi endnu i den første Sjettedel af Maaneden.

Min Ven Videnskabsmanden.

Jeg er stolt af min Ven Filtenskjold-Rasmussen, Videnskabsmanden.

Det er en medfødt Egenskab hos mig, at jeg kun føler mig vel blandt Mennesker af den højeste Aandskultur og Hjertedannelse. Det siger jeg ikke for at rose mig, — det være langt fra mig, men det er jo ganske unyttigt at tale ondt om sig selv, det besørger andre meget bedre.

Filtenskjold er en af mine bedste Venner og tillige en af vor Tids mest fremragende Videnskabsmænd og Opfindere. Desværre er han ikke saa almen anerkendt, som han fortjener det. Endnu hører han kun til dem, der har en rig og lovende Fremtid liggende bagved sig, og dog har han allerede udført Ting, der burde have sikret ham Verdensry. Jeg vil saaledes blot erindre om hans tankevækkende Afhandling om »Følelseslivet og dets Forgreninger hos Husmyrens Parasiter«.

Men han mangler den Smartness, det Forretnings-talent, der i vor Strugglertid ene sikrer Geniet sin Anerkendelse. Ingen véd saaledes, at det var ham, der i

sin Tid opfandt den vidunderlige Haarfremelsker *Capilliator*, hvis Virkning var saa kolossal, at 14 Dages daglig Pensling hermed forvandlede en Foxterrier til en Snorepudel.

Ikke en Gang en saa epokegørende Idé som den, der bar hans vidtrækkende Forslag til at afhjælpe Storbymenes samfundsfarlige Usundhed ved herefter at bygge dem ude paa Landet, hvor Luften er ren og og sund — ikke en Gang den vakte den Opmærksomhed, den uden Tvivl fortjente.

Brødnid og lav Misundelse har deres store Del i hans Mangel paa Anerkendelse. Han er et af de Mennesker, om hvem Samfundet siger, naar han er Barn: sikken lille Gudsengel, — naar han er Yngling: de stakels Forældre! — naar han er Mand: han blev det, man kunde vente med den Opdragelse og de Anlæg, — men naar han dør som en brudt Olding: hvilket uerstatteligt Tab har ikke Menneskeheden lidt. Men da er det for silde at gøre Uretten god i hans levende Live!

Men jeg har lovet mig selv at raade Bod herpaa. Min Forretningskyndighed, mit merkantile Snille skal staa ham bi. For hans Skyld er jeg ærgerrig. For at hjælpe ham, ønsker jeg mig Magt og Ære.

Og dog er jeg af Naturen ikke ærgerrig eller forfængelig; der er Tider i mit Liv, hvor jeg ikke spilder en Tanke paa Rigdom og Glans, Guld og Sølvpenge. Der er Øjeblikke, hvor jeg ikke vilde udstrække en Fingér for at modtage Millioner. Disse Øjeblikke indtræder næsten daglig i mit Liv fra ca. 5—10 om Morgen. —

Verdens Dom er besynderlig lunefuld. Snart er det vanvittigt let, snart fanatisk svært at blive berømt. En fransk General gjorde sig jo en Gang verdensberømt for ved Waterloo at have sagt et eneste aartigt Ord

— det, man ikke bør træde i — mens jeg har kendt andre, der benytter det samme Ord Masser af Gange uden derfor at blive andet end i det højeste berygtede. Tale er Sølv, men tie er Guld siger man — men dog gjorde jo Samson sig netop berømt ved at jage Fili-strene paa Flugt med sin Asenskæft.

Ja, Verdens Dom er lunefuld, men nu tror jeg dog, at Tiden er inde, da jeg skal bringe Filtenskjolds, min bedste Vens Ry i alle Munde. Hans sidste Opfindelse *maa* gøre ham berømt over hele den civiliserede Verden. Jeg vil gøre mit dertil.

Jeg var den første, han betroede den til, og hans Tillid skal ikke beskæmmes. —

— Det var forgangen Morgen, ligesom jeg laa og var faldet i Søvn over en af mine dertil egnede Yndlingsbøger, Vladimir Rørstrøms »Skipperdigte«, — forøvrigt en yndig Bog — det syntes alle. Forleden var der saaledes endog en Mand, der sagde til mig, at han vilde give 1000 Kr. for at læse den. Ganske vist var Manden blind, saa det gør jo Tilbudet noget rimeligere.

Altsaa, jeg laa og slumrede let, da paa Slaget 11,85 min Dør blev slaaet ind og Filtenskjold røg ind med Fart som et middelhastigt Stjernesud.

Helt glad blev jeg ikke, fordi jeg i nogen Tid har skyldt ham 2 Kr. 50 og véd, at intet stimulerer en Mands Retsfærdighedsfølelse som det, at en anden skylder ham Penge.

»Jeg har dem ikke lige i Øjeblikket,« hviskede jeg med en Stemme som en syg Ged.

Jeg nægter ikke, at jeg følte mig lettet, da han gjorde en afværgende Bevægelse med det ene Øjenbryn. Jeg havde jo ventet, at han, som han plejede, naar han kom for at opkræve dette usle Beløb, vilde mumle noget om »Æresgæld«. Han ved dog meget vel, at for mig

er intet mere modbydeligt end Æresgæld, hvorfor jeg ogsaa sætter en Ære i ikke at betale den. Og netop derfor piner det tit min Æresfølelse, at min Ven virkelig vil udsætte sig for et ham ydmygende Afslag.

Han faldt tungt ned paa en Stol, tog sine Støvbriller af — Begyndelsen til den Automobil, han ved Lejlighed vilde købe os — og tørrede med Øreklapperne Sveden af sit Ansigt. Han trak Vejret dybt og anstrengt som en ophidset Støvsugemaskine.

»Du behøver ikke at puste saadan,« sagde jeg, »der er ingen Vejr møller herinde.«

Han kastede et vildt Blik paa mig.

»Tærningerne er gaaet over Rubicon! Jeg har fundet det. I Morgen er jeg en berømt Mand.«

Jeg vendte mig imod ham for ved Selvsyn at overbevise mig, om han havde Fraade om Munden, flakkende Øjne, konvulsiviske Næsebor eller andre Deliriumstegn.

»Er det meget varmt i Dag?« spurgte jeg deltagende.

»Varmt i Dag?« vrængede han — »varmt?« — hans Øjne antog pludselig et drømmende Udtryk — »ja, det er meget varmt i Dag! — Med Lavvande, stærkt Lavvande — enormt Lavvande. Nede i Nyhavn saa jeg i Gaar en Skonnert. Rælingen laa to Fod over Vandlinien. Men i Dag laa den tre en kvart Alen over Vandet, — — fænomenalt Lavvande . . . « Et lynsnart Glimt i hans tænksomme Øjne viste mig, at han var kommet paa en af sine epokegørende Idéer, — og han talte halvsagte hen for sig. — »Hvorfor? Hvorfor bevirker Varmen egentlig Lavvande? Det er dog ellers bevist, at Varme udvider Legemers Rumfang. Skulde der her være en Fejl? . . . Er det muligt? . . . Nej — Sætningen maa være rigtig — hvorfor skulde vel ellers om Sommeren Dagene være længere end om Vinte-

ren?» — En Stund sad han stille. Jeg kunde se, hvorledes hans rastløse Tænkerhjerne arbejdede. Men saa saa' han paa mig. »Jeg vil ikke grunde over disse Problemer nu. Det vilde føre for vidt. Og dog — Hver Dag træffer vi disse Spørgsmaal, der hver for sig vilde kræve en Videnskabsmands hele Liv. Som nu i Gaar Problemet med denne Mand, jeg traf, der havde den mærkelige Skæbne at komme til at lide af Kleptomani, hver Gang hans Kone gik med Barn. — Kære Ven, hvilke Naturlove er det, der behersker Menneskets Liv, hans Gøren og Laden? — — — Men nok om det. Det, jeg kom i Dag for at sige Dig, er, at jeg har gjort min store Opfindelse!«

»Og saa lader Du mig ligge her, uden at ane noget, som et andet Stykke Danefæ. Fortæl mig om den — blev den et Luftskeib? Fortæl, fortæl!« —

Han smilte faderligt overbærende. »Aa nej — det blev ikke et Luftskeib. Bedre end det! — — Luftskeibssejladsen kan aldrig blive betryggende sikker. Man maa gøre Regning paa Brud paa Maskinen, Skibssammenstød, Fejlnavigering, Grundstødning mod tilfældige, vagabonderende Himmellegemer, fejl Kurs paa Grund af Taage, Skybrud, o. s. v., o. s. v. Nej, Luftskeibet *sui generis* har ingen virkelig Fremtid for sig. Det bliver aldrig andet end en Kuriositet, en uskyldig Barneleg, et Julenips for velhavende Folks Børn. — Min Opfindelse er noget mere. Jeg vil ikke rose mig selv, ikke overdrive, ikke underkende andre, men den er en Revolutioneren af alt hidtil kendt paa den internationale Samfærdsels Omraade, en fuldstændig Umwertung aller Werte.«

»Hvad er det da? I Pokkers Skind og Ben, fortæl da. Du ser, jeg fortæres af den mest lidenskabelige Nysgerrighed!«

»Efter Beskedenhed maa vel Taalmodighed siges at være Ynglingens skønneste Pryd. — Jeg maa begynde med Begyndelsen, for at Du skal kunne følge med. — Altsaa — jeg tager neppe fejl, naar jeg gaar ud fra, at Du véd, at Jorden drejer sig — dels om sin egen Akse, dels om Solen« —

»Tænk,« mumlede jeg fornærmet, »og jeg, som troede, at den drejede sig om Maanen.«

»Ja, Du kender vel ingen anden Himmel end din Sengehimmel og — nogle andres maaske! — Men, altsaa, Jorden drejer sig, og dens Atmosfære følger med paa Grund af Tyngdekraften — Jordens Tiltrækning. Men jo højere oppe i Atmosfæren, des langsommere er Bevægelsen, fordi Tyngdekraften bliver ringere, Jordens Tiltrækning svagere. Helt oppe, udenfor Atmosfæren, bliver Bevægelsen Nul, for der er der ingen Tyngde. — Naa — Tænk nu, at Du selv steg højere og højere op i Atmosfæren! Din Bevægelse i Jordens Drejningsretning vilde blive langsommere og langsommere, og naar Du naaede uden for Atmosfæren, vilde Du staa stille og se Jorden bevæge sig under dine Fødder. — Kan Du følge med? — — Altsaa det, jeg vilde, var at finde et Middel til at rejse Jorden rundt i den kortest mulige Tid, og jeg har fundet, hvad jeg søgte. — — Jeg vil ikke gaa saa langt tilbage som til Franklin, for ikke at overanstrenge Dig, men allerede i 1847 — altsaa for 60 Aar siden — benyttede en Mr. Birt min Idé: at udforske de højere Luftlag ved Hjælp af Drager og Balloner. Man fandt, at i Skyregionen mellem 3 og 5000 m. er der en Del Svingninger og Forstyrrelser i Luftstanden, paa Grund af Naturforholdenes Indflydelse og af Jordskorpens ydre Form, men højere oppe er — i Følge mange, dels direkte, dets automatiske Observationer — Vinden næsten konstant. Man

kan altsaa nøjagtig beregne, hvor man vil have en Ballon til at have sin Standplads, naar den først er naaet over Skylaget. Hidtil har man kun naaet 17000 Meter op med en Ballon paa 450 Kubikmeter Gas. Det er ikke nok for mig — jeg vil op over Atmosfæren. — Forstaar Du, hvad jeg vil? Føler Du min Opgaves usædvanlige Rækkevidde?« —

Mit Hoved var begyndt at spinde og snurre som et Papirkræmmerhus med en indelukket Spyflue i, men jeg følte mig revet med af min Vens geniale Storhed. Med majsommelig behersket Lidenskab i Stemmen sagde jeg, idet jeg fanatisk trykkede hans Haand:

»Undskyld mig, om jeg ikke er videre stiv i Botaniken; den har jo aldrig været mit Specialfag. Men for det usædvanlige, det ejendommelige har jeg altid sværmet. Det har altid tiltrukket mig. Jeg husker endnu som Dreng, hvordan jeg en Gang i Religionstimen, da Jonas' Historie blev os fortalt, inderlig haabede og ønskede, at det havde været det usædvanlige, der var sket — at det havde været Jonas, der slugte Hvalfisken, og ikke omvendt. — Og nu — nu sér jeg, at Du har formaaet at realisere det Usædvanlige. Gaa kun videre — jeg skal søge at forstaa!«

»Godt, kære Ven — tak for din Tillid. — Altsaa — hvad gør jeg? — Jeg laver mig en solid Ballon med ca. 995½ Kubikmeter Gas og et Kabel paa 45745 Meter. Jeg lader Ballonen gaa op, og naar den er oppe og Kablet altsaa er strammet, saa er den ude i det tomme Rum, fri for Jordens Tiltrækning og saa at sige ubevægelig. Til den frie Ende af Tovet er fastgjort en Gondol, og i den lader jeg Jorden passere forbi mig med en Gennemsnithastighed af 177 Km. i Sekundet = 317,310 Knob i Timen. Paa et Øjeblik kan jeg saaledes rejse Jorden rundt!« —

Her mente jeg at kunne gribe min Ven i en Fejltagelse. Jeg vilde vise min Skarpsindighed.

»Jorden rundt?« sagde jeg, »men saa glemmer Du jo netop, at Jorden er rund, og at Du derfor selv et Øjeblik efter er ude af Atmosfæren. Ballonen følger jo ikke med Jordens Omdrejning.«

Han rejste sig op og stillede sig foran mig i samme Stilling som Napoleon, da han indviede Sct. Gotthards-tunnellen før Slaget ved Magenta. Han lignede en vred Kuffertfisk paa Græshoppeben.

»Du er en Dalila, en Thomas Iskariotes! Skammer Du Dig ikke?« spurgte han med det, man i Romaner kalder Stemmen fra forrige Kapitel.

Jeg dukkede ned under Tæpperne, saa kun mine faa, men velmente Haarrødder tittede frem som en Oase i en Sneørken.

Efter et Kvarters gribende Tavshed, ligesom jeg var ved at falde hen i en nervøs Slummer, hørte jeg hans Stemme, der med blidere Tonefald sagde:

»Ja, Du véd vel ikke, hvad Du selv siger? Din Tvivl var ikke alvorlig ment. Men Ting som denne bør man ikke omgaas letsindig med eller tale letsindig om. — Selvfølgelig har jeg tænkt paa, at Jorden er rund. Derfor har jeg tænkt at indrette en Række Stationer med bestemt beregnede Mellemrum for ikke at risikere, at Gondolen slipper ud af Atmosfæren. Nogen Tid spildes herved, men ikke mere end til at skifte Ballon pr. Omstigningsbillet. Og hertil kommer den Fordel, at man kan indrette Luftkuranstalter paa disse Stationer. Det bliver billigere for f. Eks. Brystsvage end som nu at foretage kostbare Rejser til Anstalterne i Bjergene. Mine Luftkuranstalter kan jo anlægges hvor som helst. — Sé, det er altsaa min Plan. Lad mig nu give Dig et Eksempel paa, hvordan den skal virke. Du

gaar ud til Stationen — lad os sige i Frihavnen — Kl. 11 om Formiddagen, tager Billet til St. Petersborg, sætter Dig i den komfortabelt udstyrede Gondol og er i dit Bestemmelsessted Kl. 11,03. — — Ganske fikst — hvad? Ordet Distance stryges af Menneskehedens Ordbog!« —

Jeg rejste mig overende. »Du er et Geni, Filten-skjold!« var de eneste Ord, jeg kunde fremstamme.

Han virrede med Hovedet og sagde, beskeden som altid:

»Geni? Ja, hvad er Geni andet end en uhyre Overdrivelse af en Specialitet. Og Herregud, nu har min Specialitet altid været Skarpsindighed, saa jeg vil ikke gøre mig til af mit Geni — det er mig medfødt — kun medfødt.« —

Saa tog han stille og roligt min Hat og min nye Paraply og gik ud ad Døren, bramfrit og fordringsløst, som om han var et Dusinmenneske som vi andre og ikke en af Menneskehedens største Velgørere.

Jeg tørrede en Taare af min Kind og faldt i Søvn af Sindsbevægelse og Anstrengelse.

Min Blinde.

Af Princip har jeg en nedgroet Fordom mod anonym Velgørenhed. For Eksemplets Skyld bør et Menneske med Agtelse for sig selv ikke fejgt unddrage sig sin Samtids Paaskønnelse og Misundelse. Og jeg er vis paa, at selv den bitte elendigste anonyme Velgører gaar rundt og træder Vande i en uendelig Følelse af Ædelhed og moralsk Overlegenhed over os andre.

Jeg siger »os andre«, skønt Forholdene ikke har bragt mig frem i Velgørenhedens første Parket. Ganske vist har jeg en Gang tegnet mig for 1 Kr. 50 til Grundlæggelse af et Asyl for Kvartalsdrankere af Konfirmandklassen — jeg har mit Navn hjemme i Scrapbogen ved Siden af Etatsraad Madsen, den kendte Mæcen — men jeg har gennemgaaende ikke villet stille mig frem for ikke at forlede mine Undergivne — jeg har en Konvolutslikkerdreng og en Gangkone paa mit Kontor — til at ruinere sig ved at efterligne mig. Man har Pligter her i Livet.

Dog maa man ikke tro, at mit Liv savner den Følelse af egen Menneskeværd paa Verdensmarkedet, som

velanvendt Velgørenhed unægtelig giver. Jeg har saaledes min blinde Mand, i hvis Hat jeg hver Dag Kl. 10,45 lader en Toøre falde med en mig egen Bevægelse, der, jeg véd ikke hvorfor, altid gør et dybt Indtryk paa de Forbipasserende. Det er generende, at andre ser, at man gør godt, — men enfin, derfor lader jeg mig ikke hindre i at gøre, hvad jeg kalder min Menneskepligt.

Min blinde Mand sidder hver Morgen paa en Bænk paa Boulevarden, som jeg gaar forbi paa Vejen til mit Kontor, hvor jeg i tre Timer daglig hengiver mig til et intensivt Arbejde, der for Resten begynder at tage vel stærkt paa mine Kræfter.

For ikke at tale om mit egentlige Arbejde, saa er alene Gennemlæsningen af alle Morgenbladene ret anstrengende, afbrudt som jeg stadig bliver i de Par Timer, det tager, af den infame Telefon. De enkelte Portere, jeg nyder til min frugale Frokost, er kun en ringe Reaktion mod det Slid paa mine Nerver, som dette daglige Kontorliv foraarsager.

Jeg har tænkt for Alvor paa at opgive denne Beskæftigelse, der enerverer mig. Alene Vejen derhen trætter mig, da der — selvfølgelig — ingen Sporvognsforbindelse findes. Gentagne Gange har jeg i Aviserne beklaget mig over denne Hensynsløshed fra det velhavende Sporvejsselskabs Side. Jeg har mine Klager hjemme i min Scrapbog. Den sidste maatte jeg endda betale med 10 Øre Linien! Lurvede Blade herhjemme.

Men som sagt, min Alder — jeg er 37 — maa snart siges at kunne berettigede mig til at trække mig tilbage fra Forretningslivets hastigt pulserende, aldrig hvilende Jag og til i fortjent Hvile at plante min Kaal. Det moderne Livs brutale Struggle-for-life passer ikke længere til mine Aar. Det gaar jo Mennesket omvendt

som med holstensk Ost: jo ældre det bliver, des mindre levende er det.

Men — det var min Blinde, jeg vilde tale om.

Altid sad han der paa Bænken med en grøn Lampeskærm, der skyggede over hans stakkels, udslukte Øjne. Et isengraat Patriarskæg bølgede malerisk, men noget mistænkeligt ned over hans Frakke og tjente ham samtidig som Flip, Slips og Halsklud. Overhovedet var han det mest lodne Væsen, jeg har set. Jeg tror ogsaa, at han maa være lodden indeni.

Mellem hans vagt vifteformige Fødder sad hans Hund; — en blind Mand har altid en Hund. Jeg véd ikke hvorfor, men det hører sig nu én Gang til.

Hans var graa som han selv. Hvad den tidligere havde været, véd jeg ikke, ti i Modsætning til sin Herre havde den i Kampen for Livet tilsat hele sin én Gang maaske rige Haarvækst. En smal Kam af ubestemmeligt farvet Uldhaar voksede langs den bulede Rygrad som Finnen paa en Aborre, og den var, sammen med et indædt melankolsk Overskæg — english fashion — de eneste Rester af Fortidens Herlighed.

— — —

Naar jeg gik forbi dette velassorterede Par, rakte han altid sin Hat frem og hviskede med en Stemme, der enten var ligesaa lodden som han selv eller ogsaa gik med Pels paa:

»En Skilling, go'e Herre, te Fordel for en stakkels Blind!«

Hver Morgen kostede mit gode Hjerte mig altsaa en Toøre, hvilket udgør 52 Øre om Maaneden. Søn- og Helligdage fraregnede.

Men saa var det en Søndag, at jeg tog ud til Sko-

ven med Jernbanen. Som sædvanlig kom jeg i sidste Øjeblik til Toget. Tid er Penge — i hvert Fald har jeg ikke Raad til at spille min Tid med at vente paa, at et skaldet Tog skal sætte sig i Bevægelse.

Med en vis Hensynsløshed, endogsaa for mit eget Liv, kastede jeg mig ind i den første, den bedste Kupé. (Jeg skriver dette for at forklare min Tilstedeværelse i en III Klasses Kupé, hvad mine oprevne Nerver ellers ikke taaler).

I Hjørnet lige overfor mig sad en velklædt, ældre Mand. — Nu er jeg ingen ringe Psykolog, og jeg gav mig derfor til at studere min Genbo. Med den mig karakteristiske Hurtighed i Opfattelsen var jeg allerede paa Vejen fra Nørrebro til Hellerup kommet paa det rene med, at jeg kendte hans Ansigt.

Og inden vi naaede Charlottenlund vidste jeg, hvem han var.

Sandelig — det var min blinde Protégé, Forbrugeren — eller rettere Forøderen — af mine 52 Øre pr. Maaned.

Men uden Skærm, uden Hund, og med et Par Øjne, der under mit skarpe, ironiske Blik begyndte at flakke rundt og rulle som en hypnotiseret Kyllings.

»Hvordan gaar det med Øjnene?« spurgte jeg bidende.

»Tak — ligesom lidt bedre,« mumlede han loddent og rokkede forlegent paa Sædet.

»Det glæder mig at høre!«

»De kender mig?« spurgte han forbavset, idet hans mosgroede Ansigt antog et overjordisk Udtryk som én, der til Dagligbrug aander ved Gæller, og kun paa Højtidssdage anlægger Lunger, der derfor falder ham lidt uvante.

»Intet undgaar mit Blik!« svarede jeg koldt og bo-

rede mine Øjne som to Ørentviste ned i hans Samvittigheds haarbevoksede Dyb — »De er altsaa ikke blind i Dag?«

Det Menneske, der aldrig har set den Indignation, hvormed en midaldrende Flodhest i Reglen betragter et Isbjerg, der ubekymret kommer drivende ned ad Nilen, kan ikke tænke sig den sædelige Krænkelser, der maledes sig i hans Pudelansigt. Han saa' fornærmet paa mig, og hans Næsebor var rettede lige imod mig som to sorte, truende Pistolløb.

Et Øjeblik følte jeg mig selv som den Skyldige. Skulde jeg dog have taget Fejl?

»Gav jeg Dem maaske ikke hver Dag en Forre i Deres Egenskab af blind Mand?« spurgte jeg spagt — »sagde De ikke altid: en Skilling, gode Herre, til en stakkels Blind?«

Et overbærende Smil tegnede sin milde Kurve under Skægget som et Knæk paa en stille Flod i Urskovens lian-overskyggede Dyb.

»Jeg? — jeg udgive mig for Blind? — modtage Almisse under falsk, ja, under forbrydersk Foregivende? — — Nej, kære Herre, det maa De ikke sige! For Deres egen Karakters Skyld, det maa De ikke! — — Jeg skal ikke bære Nag til Dem for Deres Mistro. Det er jo værst for én selv, om man gaar rundt i skammelig Mistro til andre. — — Nej, nej, kære Herre — det er min Hund, min stakkels Hund, der er blind. Det er for den, Stakkelen, at jeg be'r — ikke for mig selv.«

— Jeg stod ud ved Klampenborg i Stedet for ved Skodsborg.

Og siden den Dag er jeg 52 Øre rigere om Maaneden.

Horn.

Lille Købmand Horn havde altid været et kært Samtaleemne i Duekøbing. Ikke fordi der egentlig var noget mærkeligt ved ham, — tværtimod. Det var det rene Tilfælde, der gjorde ham til en saa omtalt Mand i Byens smaa, hyggelige Kaffecirkler.

I sin tildels haabefulde Ungdom havde han — ligesom ethvert andet pænt Menneske i Duekøbing — været forlovet med en ung Pige af den sædvanlige Violgenre med en glat Pande, ren og jomfruelig for ethversomhelst Udtryk, og med en net Figur som en presset Citron.

Men snart indsaa han, at han havde taget fejl — ikke saa meget af sine Følelsers Intensitet som af deres Genstand. Og efter en lang Række Sindsbevægelser, der fik hans Ansigt til at ligne en forkølet Tapir's, skrev han et Opsigelsesbrev til den skønne.

Et kønt Brev var det, med mange smukke og rørende Steder, der havde kostet hans blanktpudsede Porcellænshoved meget Besvær. Saaledes skrev han f. Eks., at hans »Hjærte var blevet koldt for hende«.

Det var jo et smukt og maaske træffende Udtryk, men uheldigvis hørte den unge Dame ikke til de Postkasser, hvori man bør nedlægge anbefalede Breve. I hvert Fald vilde Ulykken, at dette usalige Brev paa en hidtil uopklaret Maade blev til Fælleseje for Byens tankeløse Grinebideri, og for Fremtiden gik han rundt under Navnet: »det kolde Hjerte«.

Dette Kælenavn trykkede ham, drillede ham. Og det har vel nok været en af Grundene til, at han viste, hvor miskendt hans Hjertes Varmegrad var, ved at knytte en ny Forbindelse.

Hans Udkaarne denne Gang var Fanny Schmidt, et lille, kønt, rundbuget og rødhaaret Eksempel af den Kategori Kvinder, der mener, at et udstrakt og vidt forgrenet Koketteri er en Høflighed, de absolut skylder Manden. I Begyndelsen blev han næsten bange for de blanke Øjnes kaalhøgne Frejdighed, naar de, paatrængende som frisk Harpiks, hægtede sig i hans. Men snart følte han sit Hjertes Isklump kæntre og smelte, og inden han vidste rigtig af det, — inden han endnu havde fattet sig efter Opdagelsen af sin egen, mandlige Uimodstaaelighed, var han igen forlovet, uigenkaldelig forlovet. —

— — —

— Nu var Horn den Gang ikke nogen holden Mand. Han stod i Købmand Theilmann's Forretning og havde kun 900 smaa Kroner om Aaret.

Det var jo ikke til at gifte sig paa, men da de havde været forlovet i et Par Aar, lykkedes det en Dag Horn ved Fannys Hjælp at tage Mod til sig. Fannys Humør havde i de sidste Par Maaneder givet Anledning til alvorlige Bekymringer, og derfor gik han nu, iført sit Søndagseftermiddagstøj, resolut, skønt med bankende Hjærte, op til sin Principal. —

Majestætisk og langsomt som en Orlogsmænd, der løber af Stabelen, drejede Hr. Theilmann sit Ansigts imponerende Højslette ned mod den over sin egen Dristighed mildt forbavsede Horn.

Hvad han vilde?

Horn rødmede som en Hummer.

Jo — han vilde da gerne gifte sig — Lønningen var jo ikke stor — den kunde to Mennesker ikke leve af — men nøjsomme var de da begge to — de holdt saa meget af hinanden — blot — hm — et lille Tillæg — bare to hundrede Kroner til om Aaret, saa kunde det nok gaa. —

Theilmann lænede sig tænksomt tilbage i Stolen og saa op mod Loftet, saa den udskaarne Fantasiblostm øverst paa Stoleryggen kælent forsvandt mellem hans Nakkes rosenrøde Folder. — Tja, lille Horn var en skattet Mand i Forretningen, ureflektende nok til at være paalidelig, udmærket til at tale med Bønderne. Hans lyse Barneøjne var ligefrem Reklamé for Lageret. To hundrede Kroner var ikke for meget for at beholde ham, og der var maaske andre, der gerne bød ham mere. Desuden havde Teilmann ligesom saa mange andre ikke været helt ufølsom for de Charmer, som hans første Kommiss' Kæreste ikke hindrede andre i at beundre. Sikkert var det ingen Skade til at faa hende gift.

Et lille Smil krøb ved Tanken om Fanny henover hans Ansigt, men hastig glattede han sine Flødeskumskinder — det var bedst at knytte nogle moralske og opløftende Betragtninger til den generøse Gageforhøjelse.

Horn stod som paa Gløder og afventede Resultatet af Principalens intellektuelle Anstrengelser. Af Spænding kom han mere og mere til at ligne en farceret Tomat.

— Naa — om Horn nu ogsaa rigtig havde betænkt, hvor dyrt det var at leve, naar man var to? —

— Jo — det havde han da.

— Og han maatte jo huske, at — hm — ja — man kunde jo blive flere — i Ægteskaber høres det da undertiden, at der kommer Børn. —

— Jo — Fanny var da ligesaa klog som han selv, om han saa maatte sige.

Theilmann saa absolut ikke ud til at tvivle herom; hans Øjne blinkede saa forslagent som Rosiner i Julekagedejg.

— Jo — men Børn var jo saadan ligesom noget i Retning af en Gave fra oven, — man kunde aldrig vide, i hvor høj Grad ens Hus kunde blive begavet i saa Henseende. — —

Horn skulede forlegent ned til Gulvtæppet og saa ikke mere frejdig ud end Jonas, da han skulde til at sluges af Hvalfisken.

— Naa ja, hvad han vilde sige — saa vidt som Mennesker overhovedet kan sige noget — naar man havde været forlovet i flere Aar, saa — ja saa — kunde man — hm — jo nok sige, at — æ — at man kunde være sikker paa — —

Dette sidste Argument slog Theilmanns Indvendinger af Marken, og Horn sejlede ned ad Trappen, 200 Kr. rigere om Aaret.

— — —

— — Saa blev de da gift, og hele Byen var henne at se Fannys Bryllup med den modige Mand. —

De nygifte gik omkring i deres Hjem og glædede sig over det altsammen. Det smukke Brüsselertæppe med blaa Roser fra Principalen og »Enfin seuls« i imiteret Mahogniramme fra Kollegerne tog sig storartet ud.

Men med Horns omtalte Sikkerhed viste det sig

efterhaanden ikke at være saa godt bevendt, for allerede 5 Maaneder efter kom der en lille Horn til Verden.

Horn gik rundt som et levende og bekymret Spørgsmaalstegn — det var mere, end han havde ventet — Fanny havde dog været saa sikker — — — og — Budgettet?

Af lutter Bekymringer voksede hans Tankers velordnede lille Husmandshave op til en hel Urskov af indfiltrede Problemer.

Imidlertid er det jo i Prøvelsens Tid, at en Mand skal vise, hvad han duer til. Og man fik at vide, at der var Krummer i Horn.

Han etablerede selv en Forretning, hvortil ganske vist Theilmann ydede ham sin Støtte. — Konen stod selv i Butikken og passede samtidig den yngste Horn. Folk blev rørte over den unge Moder og den stræbsomme Fader, og alt var saare vel. —

Men saa kom der en Tid, da Horn gik rundt og lignede en indelukket Tordensky. Den søde Fanny skulde sætte nok en Aflægger af Familien i Verden, — og Uheldet vilde tillige, at Horn fandt et lille Brev fra en vis ung Mand med Overskæg og blanke Knapper i sin Kones Syæske.

Han traadte ind i sin Kones Stue, bestemt paa for enhver Pris at fremkalde et Opgør, — men Fannys Øjne var saa klare, hendes Smærte over at blive mistroet saa ægte, hendes Ansigt saa uskyldsblankt som et Himmelleget, og — navnlig hendes Tilstand saa interessant, at Mistankens hæslige Skyer spredtes, og »Opgøret« blev til en Kærlighedsduet.

Unge Horn Nr. 2 kom lykkeligt til Verden; — der var stort Daabsslapperads med Middag, Taler for den ny Verdensborger, Kaffe med Kransekage og Bysladder

til, — kort alt, hvad med Føje kan forlanges af en Daab.

Familien trivedes. Forretningen og den unge Horn voksede, — men saa var det igen saa uheldigt, at Horn fik Anledning til atter at blive mørk og ulykkevarslende.

Han havde været paa et lille Forretningstrip til Stiftbyen og ved sin Tilbagekomst erfaret, at det maa kaldes heldigt for Odysseus, at Penelope ikke levede i vor fordærvede Tid. Fanny havde kedet sig i sin Ensomhed. Og det er, naar'de keder sig, at man ser den virkelige Forskel paa Mand og Kvinde. Naar en Mand keder sig, sover han, — men naar en Kvinde keder sig, gør hun Dumheder. Og uheldigvis kommer en Kvinde let til at kede sig.

Ogsaa Fanny gjorde Dumheder i sin Kedsomhed, forsaavidt som det maa kaldes en Dumhed at lade sig overraske ved Aftentide i et offentligt Anlæg af sin fortidligt hjemvendende Mand, naar hun ikke er ene.

At det ikke var den unge Mand med Overskæg og blanke Knapper, men derimod en anden uden disse Udmærkelsestegn, var jo forsaavidt en Undskyldning, men Horns Pande vedblev at være rynket som et overgemt Æble, og hans Øjne skød Lyn, naar de mødte den skyldbetyngede Fannys.

Tavs slæbte han hende hjemad fra det skæbnesvangre Anlæg som en Jæger, der har grebet sin Hund i at jage paa egen Haand. Da de kom hjem, satte han sig foran hende og søgte at give sine Øjne et inkvisitorisk Udseende. Med en Stemme, der forekom ham selv at lyde som en Blanding af en Højesteretsdommers ørentvistkolde og objektive Strenghed og af en Røst, der maner fra hinsides Graven, fordrede han en fyldestgørende Forklaring.

Fanny var knust. Hendes Lommetørklæde kunde vrides. Ustandseligt løb den krænkedes Uskylds Taa-
rer ned over hendes runde Kinder og fik hende til
at ligne et Kromobillede af en Troens Martyr. — Hun
burde aldrig have giftet sig — i alt Fald da ikke med en
Mand saa haard, saa grusom, saa streng og mistroisk
som hendes. — Her søgte Horn at give sit Franskbrøds-
ansigt et endnu mere skummelt Udtryk. — Hun havde
skænket sit Ungpighjerte til en Nero, en Bøddel, der
knuste det under sin grusomme Fod. Hun havde længtes
efter ham trods alt — næsten syg havde hun været
af Længsel. Ude i Anlæget gik hun og tænkte paa ham.
Ensomheden havde knuget hende. Hun var bleven saa
daarlig — aa, ligefrem syg. Hun havde vaklet og gre-
bet for sig for ikke at segne om. Og saa havde den
unge Mand med uden Overskæg og blanke Knapper
været saa ridderlig, saa gentlemanlike imod hende, at
hun ved Gud i Himlens højeste Rige ikke kunde sige
nej til hans Hjælp. Det var Sandheden, og om han
ikke vilde tro hende, saa skulde han blot lade hende
lide videre. Han skulde snart blive fri for hende, —
hun følte, at hendes Hjærte var for sygt, for træt
til at kunne lide længe endnu. Snart havde hun vel
stridt ud. — —

Fanny saa bedaarende ud i sin fromme Smærte.
Det røde Haar flimrede som en Helgenglorie over hendes
ekstatiske Øjne. Og Horn ræddedes ved Tanken om
Muligheden af et Justitsmord paa sine Børns uomtvi-
stelige Moder.

Hans inkvisitoriske Blik mistede sin Brod. Hans
Hjærte krympede sig i hed Anger over at have mis-
troet, miskendt og mishandlet sin Hustru. Hun havde
Ret — han havde handlet mod hende som en Caligula,
en Nero, en Lystmorder. Han følte sig selv som en

brutal Natur, som et af disse utæmmelige Vildyr, som han ofte med Rædsel havde læst om i Hovedstadens Smaablade. Og han indsaa tydeligt den bydende Nødvendighed af — inden det var for sent — at tøjle sine dyriske, morderske Instinkter. Han væmmedes ved sin egen lastefulde Karakter, der havde drevet ham til at brutalisere den Kvinde, der maaske bar et tredje Pant paa deres lovformelige, af Gud og Samfundet velsignede Lykke under sit knuste Hjerte. — — —

— — Og den unge Mand fra Anlæget gjorde Visit for at høre til den unge Frues Befindende. Visse Ægtemænd er dumme, — Resten er Idioter. Og Horn hørte afgjort til den sidste Kategori.

Der var ætter Lys og Solskin i det lille Hjem. Fanny sang og broderede Morgentøfler til sin lille Mand, og Horn nød fornøjet og glad sin Eftermiddagspipe som i gamle Dage, — lige til han en Tycho Brahesdag vilde hente en Varepakke oppe paa Loftet.

Uheldigvis sad paa vedkommende Varepakke hans Kone og hans Butiksdreng, en fregnet Forgrundslømmel paa 17 Aar, i en desværre altfor umiskendelig øm Situation.

Dette var for meget. Her var ingen Fejltagelse mulig.

Hurtigere, end den mest drevne Skuespiller kan skrive et Brev paa Scenen, gik Drengen paa alle fire ud af Huset, og Fanny fik en Skyllende af ægteskabelige Forbandelser over sit syndige, rødhaarede Hoved.

Hun maatte tilstaa. Alle hendes Omsvøb gjorde ikke mere Virkning paa Horn, end om man bød en forsulten Løve paa en Hakkebøf.

Hun sank sammen som en Strudsfjer i Regn, bekvæmede, blev syg. Hun svor ved alt, hvad der var helligt — at det var første Gang sligt hændte. Det

var et Øjeblik Forvildelse — maaske var hendes sygelige Tilstand mere end medskyldig deri — det var den bundfordærvede Knægt — udgaaet fra et daarligt Hjem, som han var — der var Skyld deri ved sin raa Vellyst, sin ustyrlige Sanselighed. — — —

Til en Begyndelse var Horn kold som en Fisk, skeptisk som en Bedemand. Men hans Hjærte — det kolde Hjærte — havde aldrig været haardt. Og Fannys hjærteskærende Anger maatte kunne røre Sten. I hendes forgrædte Ansigt lyste hendes triste Øjne som to Lys i Sørgekandelabre.

Er det stort at tilgive? Ingen virkelig Stor lader sig krænke og behøver at tilgive. Og uden Betingelser tog Horn hende atter i Naade, og hendes grænseløse Taknemlighed var skøn at se — saa skøn, at Horn glemte alt andet.

Med taarefyldte Øjne betroede hun ham, at aldrig havde hun troet at kunne nære en saadan Agtelse for en Mand, som hun nærede for ham.

Havde Horn nu haft Verdenserfaring nok, saa havde han vidst, at, om end det ikke er et ubedrageligt sikkert Tegn paa Kærlighed, naar en Kvinde siger til en Mand: »jeg foragter Dig«, saa er det dog i alt Fald adskilligt værre, naar hun siger, at hun nærer Agtelse for ham.

Men det vidste Horn ikke, og saa var alt godt.

Fanny forkælede sin Mand, og de stygge Minder visnede og falmede hen til fjerne, glemte Skygger.

Atter Daabsslapperads med Tilbehør. —

— — Imidlertid voksede de tre unge Horn op og tog til i Velbehag hos Forældrene — mindre hos andre.

Men al jordisk Lykke har Ende.

En Sommermorgen, da Solen som sædvanlig trængte sig ind ad det Horn'ske Sovekammervindu, vaagnede

Horn og fandt, at han var ene, — forsaavidt som man kaldes ene, naar man indenfor Armslængde har tre uvorne Unger.

Fanny var borte. Hun havde i et Anfald af Distraction taget fejl af sin Mand og en ældre Herre med en blomstrende Forretning i New-York. — — —

Stakkels Horns Taarer vædede stille hans tre Børns sorte, røde og brune Haar. Han indelukkede sig selv og sine Poder i nogen Tid, og ~~da~~ han atter viste sig, var han blevet endnu mindre end før; Glansen i hans Barneøjne var slukt, og hans Hoved saa' saa medtaget ud, som om der var blevet spillet Fodbold med det i længere Tid.

Naar han gik paa Gaden, smilede Folk, og de kaldte ham ikke mere det kolde Hjærte, men »det kolde Horn«.

Min Ven Autografsamleren.

Breve til en Forfatter.

I.

Knudsgaard pr. Løvel 1/4 07.

Til Digteren *Christian Lorenz*!

Skønt jeg er Dem fuldstændig ukendt, har jeg ikke kunnet modstaa Ønsket om at sende Dem disse Linier for at takke Dem for den usigelige Glæde, som Deres »*Ninive*« har skænket mig. I aandeløs Feber læste jeg Deres uforglemmelige Bog. Aldrig har jeg læst et skønnere Værk, ædelt i Tanken, fuldendt i Stil, dybtfølt menneskelig i Skildringen.

Tag mig det ikke ilde op, at jeg kalder Dem vort Lands, ja maaske vor Tidsalders største Forfatter.

De véd ikke, i hvilken dyb Taknemmelighedsgæld jeg for stedse staar til Dem og Deres Geni.

Endnu en Gang: tilgiv min Dristighed.

Deres beundrende

Charles Nielsen.

II.

Knudsgaard pr. Løvel ¹²/₄ 07.

Kære Hr. Chr. Lorenz!

Selvfølgelig ventede jeg ikke Svar fra Dem. De har jo andet og bedre at gøre end at svare en ukendt Beundrer. Og dog har jeg i de 8 sidste Dage utaalmodig hver Morgen ventet Posten, om der alligevel ikke skulde være et Ord fra Dem. Men misforstaa mig ikke; dette er ingen Bebrejdelse. Jeg har nu anskaffet mig alle Deres Bøger, og de er min kæreste Læsning.

Det er mærkeligt i »*Ninive*» at se, hvor langt dybere Kendskab De har til Mandens Karakter end til Kvindens. Er der ikke en ganske lille Smule taaget, uvirkeligt over Anat's Skikkelse? Hvor langt klarere staar ikke Salmanassar for mit Blik!

Har jeg ikke Ret?

Med Beundring tegner jeg mig

Deres ærb. hengivne

Charles Nielsen.

III.

Knudsgaard d. ²²/₄ 07.

Kære Digter!

De har antaget mig for en almindelig Autografjæger. Derfor har De ikke svaret mig, og det forstaar jeg saa godt. Men det er jeg ikke! Og dog vilde jeg sætte uendelig Pris paa et Par Linier fra min kæreste Forfatter.

Jeg har læst »*Ninive*» igen. Finder De ikke selv, at Salmanassar imod Slutningen er tegnet mere brutal, end man kan vente af Begyndelsen. Jeg skriver dette, fordi jeg synes, at jeg bør sige Dem dette — en ubetydelig Anke mod Deres geniale Bog.

Deres altid hengivne

Charles Nielsen.

IV.

30/4 07.

Kære Hr. *Lorenz*!

Egentlig havde jeg nu ventet et Svar fra Dem. Det er saa underligt at tænke, at en Mand, der kan skrive som De, dog kan være saa — hvad skal jeg sige — saa lidt barmhjertig ikke at unde mig et Svar. —

Har De for Resten læst Deres Anmeldelse i »*Samfundet*«? Den samme Anke, som jeg sagde Dem — den lidt taagede Handling, noget for uroligt over Stilen.

Men alligevel mener jeg, at det absolut er en god Bog, der indeholder adskilligt nyt.

Deres hengivne

Ch. Nielsen.

V.

5/5 07

Hr. *Chr. Lorenz*!

Jeg finder det mærkeligt, at De ikke med et Ord har svaret mig. Der er dog noget, der hedder simpel Høflighed. Jeg forstaar nu bedre den Brutalitet, De skildrer hos Salmanassar. Der er forøvrigt ikke saa lidt i Deres Bog, der minder stærkt om H. F. Ewald.

Deres

Ch. Nielsen.

VI.

12/5 07.

Højstærede!

De svarer mig stadigvæk ikke. Tror De i Grunden, at jeg bryder mig om Deres Autograf — jeg, som har Frithjof Bon's, Carl Ewald's og Laurids Bruun's? Jeg vil simpelt hen ikke eje den. Deres Roman har jeg solgt til Magnus Hansen, jeg fik 85 Øre for den. —

Jeg sender et 10 Øres Frimærke til Porto; De trænger vist til det. Vil De nu være saa venlig at svare mig?

Ch. Nielsen.

VII.

20/5 07.

Hvad Fanden bilder De Dem ind, saadan en for-
hutlet Penneslikker? Forsøg ikke at skrive til mig. Jeg
vil ikke se Deres forbandede Klo, De paaatrængende
Bladneger.

Charles Nielsen.

Amatørtysten.

»Uh — jeg er saa ked af, at Du kommer saa sent hjem i Aften, Hansemand,« sagde Fru Gylling, og hendes lille Stemme bævede som Kalvejus, idet hun kyssede sin Mand til Farvel og trak hans Halstørklæde godt sammen foran, for at han ikke skulde fryse. »Er det nu ogsaa virkelig nødvendigt, at Du bliver saa længe derinde paa Kontoret? — — Du véd, jeg holder ikke af, at Du **gaar** denneher ækle Vej langs Damhussøen, efter at det er blevet mørkt. Og navnlig da paa den Tid af Natten! Man hører saa mange ækle Ting i denne Tid.«

»Aa Snak, lille Du, — mig er der saamænd ingen, der gør noget,« svarede Gylling og satte et energisk og resolut Ansigt op. »Fordi Hansen blev overfaldet forleden, behøver Du ikke at ængste Dig for mig. Husk paa, hvad for en lille Splejs han er, — han er jo saa svag, at han hver Uge maa ligge 14 Dage til Sengs af Overanstrengelse — hahaha,« — han lo af sin glimrende Vittighed, der dog ikke lod til at have den tilsigtede opmuntrende Virkning paa Fruen, der ganske

vist ogsaa havde hørt den hver Dag i de sidste halv-andet Aar, — »næ — mig tør de sgu' ikke binde an med,« — og Gylling saa' anerkendende ned ad sin Figur, der var saa imponerende og trivelig, at han forlængst havde maattet resignere med Hensyn til selv med egne Øjne at se sine Ben i Funktion. »Mig lader de nok være! Og for Resten passer Politiet nok paa herude siden den Affære!«

Fru Gylling var ikke saa sikker herpaa, og det var med ængstelige Høneøjne, at hun fulgte sin Mand saa langt, hun kunde se ham. Der var virkelig ikke rart paa denne skumle Sti om Natten, naar de tætte Pilebuske gjorde den endnu sortere end Mørket rundt om. Det var ikke mere end tre Dage siden, at deres Nabo, Gartner Hansen, om Morgen var blevet fundet dér, bevidstløs og plyndret for Tegnebog, Uhr og Portemonnæ. Røveren havde Politiet selvfølgelig ikke fundet.

Det var ogsaa kedeligt med den Forretning i Dag, der vilde trække ud til sent i Aften. Rolig vilde hun ikke være, før hun saa sin Hans velbeholden hjemme igen.

Gylling selv var heller ikke saa rolig, som han lod.

Han havde flere Gange i Skumringen — ja endnu i Gaar — set mistænkelige Skikkelser luske omkring langs Søen. Man kunde jo aldrig vide.

Han var endnu aldrig i den Maaned, de havde boet i Villaen i Rødovre, kommet hjem efter Mørkets Frembrud, og han havde da ogsaa i Dag i al Hemmelighed taget sin lille Bulldog-Revolver med i Brystlommen for alle Tilfældes Skyld. Forsigtighed er jo alligevel en god Ting.

Han havde naturligvis ikke sagt noget til Konen om at han gik bevæbnet hjemmefra: det vilde jo kun ængste hende yderligere. Og saa kunde hun ogsaa nemt

tro, at han var bange. Men var der noget, han ikke var, saa var det det. Han — bange! Nej, heldigvis.

Og dog som sagt — Forsigtighed skader ikke! — —

Klokken blev mange, før hans Forretninger fik den ønskede Afslutning, som jo nødvendiggjorde længere Besøg i forskellige Etablissementer nær ved Raadhuspladsen. Omsider fik han sig dog revet løs fra disse Forretningsforbindelser, som han bestemte at kalde dem hjemme.

Han var nu paa Hjemvejen ad Peter Bangs Vej. Han passerede Aalekisten og drejede ind paa Stien, der over Søen fører til Rødovre.

Det var mørkt, bælmørkt.

Vinden raslede mistænkeligt i Pilene langs Søen, og det var ikke frit for, at Gyllings Hjerter bankede lidt uroligt. Det var jo her, at Hansen var blevet overfaldet. —

Pludselig spidsede han Øren.

Nej, det var ikke tilfældig Raslen i Træerne. Det var Skridt, veritable Menneskeskridt, han hørte.

De kom nærmere, disse underlige listende Skridt.

En mørk Skikkelse tonede frem af Mørket og stødte pludselig sammen med ham, saa hans Hat faldt af. En hæs Stemme brød ud i en overflødig Strøm af Undskyldninger.

Gylling tog tavs sin Hat op, og Skikkelsen forsvandt.

Ved Skinnet af sin Cigar mente Gylling at have skimtet et blegt, hæsligt Forbryderfjæs med skulende Øjne. Uvilkaarligt fo'r hans Haand til Vestelommen, hvor hans ny Gulduhr laa, en Fødselsdagsgave fra hans Kone.

En kort, selvironisk Latter. Haahaa — jeg tænkte det nok. — Ganske rigtigt! — Uret var borte! — Selv-

følgelig havde Banditten stjaalet det, da han stødte til ham!

Al hans Frygt druknede i en Flod, et Vandfald, af forarget Vrede. Og hvad vilde hun sige til ham hjemme, naar han kom og fortalte, at han ganske rolig og velfornøjet havde ladet Uret stjæle?

Overfor det Perspektiv af ubehagelige Eventualiteter, der her viste sig for ham, fyldte nu et uhørt Løvemod hans Bryst.

Han trak sin Revolver frem og satte efter Tyven.

Dér var han! — Hoho, Tyven havde hørt ham og søgte nu at undløbe, den Kujon. Men med et Par Kæmpespring var Gylling over ham, greb ham i Brystet og satte ham Revolveren for Panden.

»Kom frem med Uhret, Slyngel, eller jeg skyder Dig ned som en Hund!«

Den anden søgte forgæves at rive sig løs, men Gylling holdt ham fast med overjordiske Kræfter.

»Uhret, eller jeg skyder!« hvædede han.

Den anden trak Uhret frem, og Gylling snappede det fra ham. Saa slap han Tyven og saa' ham forsvinde i en lynende Fart.

Gylling stak Uhret i Lommen, og stolt og glad fortsatte han Vejen hjemefter. Næ — ham skulde man ikke ustraffet prøve paa at plyndre. Han var Mand for at klare sig. Og han strøg kælent henover Revolveren, der første Gang havde gjort ham Nytte.

Hans Kone lukkede op for ham.

»Endelig, Hans — det er rigtignok sent — hvor jeg er glad over at have Dig igen!«

»Ja — helt uden Eventyr spændte Turen nu ikke af,« og han fortalte sin Historie, glad over paa denne Maade tillige at undgaa intrikate Spørgsmaal om Aftenens Forløb.

Stor var hans Forbavselse, da hans lille Kone, i Stedet for at tage sin Mand beundrende om Halsen og rose hans Mod, kun satte sig paa en Stol i stille Forfærdelse.

»Dit Uhr? — — — Men, kære Hans, Dit Uhr ligger jo paa Din Servante. Du glemte det dér, da Du gik i Eftermiddags!«

En uhyggelig Anelse krøb klam og gusten op i ham og en kold Sved sprang frem paa hans Pande. Han trak Uhret op af Vestelommen og saa' paa det.

Det var ikke hans!

Og med Rædsel tænkte han paa Lovens haarde Straf for Landevejsrøveri.

Min Ven Gamstrup's Indbrud.

Munter var den sandelig ikke, Byen, hvorhen min Fader i sin uransalige Visdom havde exileret mig for mine Dyders Skyld.

Jeg boede hos Madam Andersen 2 Værelser »en suite« + noget som hun dristig kaldte et Sovekabinet, men som i Virkeligheden kun var et Skab i Væggen. Mit Logi, der var møbleret i nøje Overensstemmelse med hendes Kødsuppe — ikke for mange Boller paa Terrinen — var i det hele ikke meget muntre end Byen.

Heldigvis var jeg fri for Genboer, da Huset laa ligeoverfor Jærnbanen, der i en stor Bue gik udenom Byen, som om den generede sig for at komme den for nær. Hvad jeg ikke kunde fortænke den i.

I Begyndelsen levede jeg i fuldstændig Uvirksomhed — udenfor mit spændende to-Timers Kontorarbejde —, og min eneste »Adspredelse« var at gaa Ture.

Snart gik Vejen ad den Duekøbingske Beaumondes »Strøg«: omkring Søen forbi visse »Lystfiskere«, der idiotiske som indiske Fakirer stift gloede paa deres hoppende Flodd uden nogensinde at drive det videre end til at lokke Haletudser, — og op til den lille, van-

trevne Landsby, der med Kraven oppe om Ørene lå og frøs paa Toppen af en Bakke. Et forkrøblet Kirke-taarn strakte sin hvide, blegsottige Haand op mod Himlen som et Tegn paa hertil og ikke videre. Ude paa Landevejen stod her en stor og fed Sten, der antydede »Strøgets Grænse«. Spytstenen kaldtes den, fordi det efter fjerne Fædres Sigende var absolut lykkebringende at spytte paa den.

Det var en opmuntrende Vej.

Undertiden gik min Tur ned i Byens Lystanlæg, gennem aalebugtede, stentoppede Gyder, hvor de skæve og bøvede Miniaturhuses Vinduer var skarpladte med mumificerede og nysgerrige Kvindeansigter.

Nede i Anlægget spadserede om Søndagen de Indfødte omkring til Musikens Toner, forklædte i deres Søndagseftermiddagsgaibytøj. Gravitetisk hilste de med den til Stadsen svarende Grandezza paa de samme gode Naboer og Bekendte, der de Hverdage hilstes med Smil og Nik. Finhed forpligter. —

Jeg har altid følt en inderlig Medlidenhed med Jøderne i Ørken, naar de trods Moses og hans ti Bud længtes tilbage mod Ægyptens Kødgryder, men endnu inderligere blev min Medfølelse med dem efter en Maanedes Ophold i dette de Enfoldiges Paradis. Vænnet mig til Ensformigheden havde jeg ikke — tværtimod.

Men saa kom da heldigvis min Ven, Gamstrup, over til Duekøbing paa Feriebesøg hos sin gamle Fader, Købmanden. En hel Maaned skulde Besøget vare, og glad var jeg. Vi søgte at fordrive Tiden ved alskens sømmelig Adspredelse. Vi hejsede Sommerrestaurantens Stole op i Flagstangen, vi satte en Cyklekasket paa den ærværdige Digterstatues bare Hoved, soldede inkognito paa Steder, hvor min Vens Hæderspacha til en Fader neppe

ønskede at vide ham som Stamgæst, kort sagt, vi nød alle de uskyldige Løjer, som Kedsomhed kan drive unge Mennesker til.

Ogsaa det blev vi trætte af, og en Eftermiddag sad vi i Klubben og talte om, hvordan vi skulde rejse Midler til at komme bort fra denne Edens Have før Syndefaldet. Ved en let forstaaelig Tankeforbindelse, naar det drejer sig om at rejse Penge, kom vi til at tale om Indbrud, Indbrudstyve, Dirke, falske Nøgler, Blændlygter o. s. v.

»Jeg kan sgu ikke forstaa,« sagde Gamstrup tankefuldt og tændte en af mine Cigarer, »jeg kan ikke begribe, hvor det kan være, at Indbrudstyve næsten altid bliver hugget af Politiet. De maa jo være nogle Idioter til Hobe.«

»Aa — at bryde ind er vel ikke saa let en Sag alligevel, naar man skal undgaa al Støj, enhver Lyd, for ikke at blive grebet paa fersk Gerning. Men Du bilder Dig naturligvis ind, at Du kunde gøre det bedre end de andre Røvere — ikke sandt?«

»Ingen Personligheder, min gode Ven. Men jeg tror virkelig, jeg var i Stand til at foranstalte et Indbrud, som ingen Djævel, endsige noget Politi skulde opdage. Jeg har mine egne Theorier derom.«

»Ja, selvfølgelig,« svarede jeg med en god Spiseskefuld Haan i Stemmen. »Du er en ren Dr. Nikola, en rigtig Sherlock Holmes' Overmand.«

Gamstrup klemte sit Ansigt ind i paataget beskedne Folder — uden videre Held.

»Naa — naa — jeg holder ikke af at prale. Men — ja — jeg kunde bryde ind hvor som helst, og ingen skulde opdage mig.«

»Hoho! Min raske Ven — jeg tager Dig paa Ordet! Vil Du paatage Dig at bryde ind hos mig, uden at jeg

opdager det? Jeg vædder 10 Kroner med Dig paa, at det kan Du ikke!»

Gamstrup saa' paa mig og tog en Lommekniv frem og rensede sine Negle, — et Trick som Tegn paa Ro og Overlegenhed, som han har læst sig til i en engelsk Detektivnovelle. Saa støvede han sine Støvler af med et Lommetørklæde, satte omhyggelig sin Lorgnet fast paa Stumpnæsen, rømmede sig tre Gange, lukkede nedladende Øjnene halvt i og svarede mig:

»All right, Sir!« — han var fuldstændig gaaet op i den engelske Gentleman-robbers tiltalende Rolle — »I don't mind betting . . . det er sandt, Du taler jo ikke engelsk — — men altsaa — jeg modtager Vædemaalet. Og jeg føler mig saa sikker paa de 10 Kroner, at jeg vil gaa hen til min Skræder og love ham dem som Afbedrag.«

Jeg slog en ækel og foragtende Latter op, — Gamstrup tog sin Hat og gik med et henkastet »Good bye, dear Sir!«

— — — — —

Naa — jeg tænkte egentlig, at det kun var en af Gamstrup's sædvanlige harmløse Spøgefuldheder, men om Aftenen, da jeg gik i Seng i mit Skab, saa' jeg alligevel omhyggelig efter, at alt var lukket. Og snart efter sov jeg de Retfærdiges Søvn paa den gode Samvittigheds Hovedpude.

Hvorlænge jeg havde sovet, véd jeg ikke. Men pludselig vækkedes jeg af noget, der puslede i det forreste Værelse. Jeg nægter ikke, at jeg blev bange.

Jeg holdt Vejret og lyttede. Var det kun Regnen, der slog mod Vinduerne eller var det Lyde ovre fra Jærnbanen, jeg hørte?

Eller? — — Ja, jeg hørte en underlig Lyd. Det

lød som listende Trín. En kold Sved sprang frem paa min Pande. Jeg fik Gaasehud over hele Kroppen.

Hvad var det dog? Og mit Hjerte hørte næsten op at slaa.

Men saa var det, jeg kom til at huske paa Gamstrup. Haha — troede han, at jeg ikke skulde høre ham, den Vigtigper! Det gjorde mig ondt for Skræderen, han havde lovet de ti Kroner. Nu blev det min Skræder, der fik dem — Ha-ha!

Og jeg lagde mig ned igen, og raabte grinende ind til ham.

»Næ — lad bare være, Gamstrup. — Du er opdaget! — — Hvis det ikke var saa forbandet koldt, skulde jeg komme ind til Dig. Det er ogsaa Fanden til Vejr at komme i. — Tag og kom ind til mig!«

Der kom ingen! — — Ja, saa kunde han sgu lade være, — jeg var ogsaa helst fri. For min Skyld ingen Allarm.

»Hør, Du,« raabte jeg, — »tag en Cigar til Hjemvejen. De staar i Skabet til højre i Chatollet. Drik en lille Snaps med det samme, — Karaffen staar der ogsaa. Det kan Du sgu trænge til, Dit Skind. — — De ti Kroner kommer jeg i Morgen og henter. Og stik saa af; gaa hjem og læg Dig. — God Nat med Dig!«

Og saa sov jeg videre.

— — — — —

Næste Morgen, da jeg kom ind i Stuen, saa jeg ganske rigtig Glasset og Karaffen staa paa Bordet, og Fyren havde sandt for Dyden taget alle mine Cigarer.

»Han generer sig saamænd ikke!« tænkte jeg — »men han vil vel have noget for sine 10 Kroner. Det er ham vel undt!«

Madam Andersen kom med min Morgenthe. Hun

havde ikke lukket et Øje hele Natten, sagde hun, for der havde vist været Indbrud hos mig.

»Hvor er Herrens lille, kønne Taffeluhr henne?« spurgte hun bekymret.

Ja, min Sandten manglede det. Jeg lo, skønt jeg jo nok syntes, at Spøgen var lidt grovkornet.

»Og hvor er det dejlige Københavnspostelins Skrivetøj henne?« spurgte hun videre.

Næ, det var for galt — havde han ogsaa taget det? Der er dog Grænser for alting.

Jeg vilde hen til Gamstrup, lige med det samme. Han skulde dog ikke have Lov til alt muligt, fordi han ærgrede sig over at være blevet opdaget.

Da jeg skulde gaa, opdagede jeg, at ogsaa min Stok med Sølvbeslaget var gaaet sig en Tur.

Det Asen! Det skulde han faa betalt! —

Henne i den Gamstrupske Gaard mødte jeg Gamstrup senior. Da han saa' mig, kom han hen til mig. Han havde Bedemandsansigtet paa.

»Det er noget kedeligt noget med min Søn,« sagde han i en bedrøvet Tone.

»Naa, Herregud, en lille Spøg,« svarede jeg forlegent. Jeg troede jo ikke, at Sønnen havde fortalt Faderen Historien.

»Spøg?« sagde Gamstrup forbavset — »ja — gid det var. Men Lægen siger, det er en slem Influenza. Han var ikke rask, da han kom hjem i Gaar Eftermiddags, saa han gik straks i Seng. Min Kone har siddet hos ham det meste af Natten. Det var en hel slem Feber, han havde.«

Hvad Pokker var det for noget?

»Men mit Taffeluhr? mit Skrivetøj da?« stammede jeg forvirret.

»Hvad mener De?« spurgte Hr. Gamstrup, »har De ogsaa Feber, Lorenz?«

»Kan jeg faa Lov til at se til Deres Søn?« spurgte jeg med svag og udslykt Stemme.

Og det fik jeg Lov til. Jeg fandt min Ven i Sengen, men jeg fandt ikke mine forsvundne Sager. Sandheden slog ned i mig som en Harpun i en intetanende Hval.

At tænke sig, at jeg selv havde bedt en forbandet, rigtig Tyveknægt tage for sig af mine Cigarer og min fine Kognak! Skammeligt at tænke sig!

Den, der kender Politiet i Duckøbing, vil forstaa, at jeg aldrig saa mit Uhr, mit Skrivetøj, min Stok og nogle andre forsvundne Sager mere. Og Gamstrup tilbød ikke oftere at gøre Indbrud hos mig. —

Min Ven Diogenes.

I.

Ved hvilke Midler — forkastelige eller ej — den berømte Forsker, Professor Impossibilisky, havde skaffet sig denne Mumie, vil jeg ikke berøre. Det anstaar mig ikke at røbe min Herre og Mester. Desuden er der Ting, der i det dumme, almene Omdømme antages at være ligesaa kompromitterende for »Hæleren« som for »Stjæleren« — sans comparaison. Og for Resten helliger Hensigten Midlet, som skrevet staar.

Nok er det, at han havde Mumien, en ældre, forholdsvis velkonserveret Herre, fundet i en Grav tæt ved Corinth.

Professor Impossibilisky er kendt over hele den civiliserede Verden som en af Videnskabens Koryfæer. Hans opsigtsvækkende Opfindelser angaaende den kunstige Udrugning af Myreæg og hans glimrende Afhandlinger om Familielivet hos Børneormene har totalt kuld kastet Videnskabens hidtidige Opfattelse af disse vigtige Emner. Vor Tid har jo heldigvis opdaget, at det just er i Studiet af de smaa Emner, at de store Spørgsmaals Løsning er nedlagt. Multum in parvo, ikke sandt?

Jo mere mikroskopisk lille, Studieobjektet er, des større et Videnskabens Lys er vedkommende Forsker!

Altsaa som videnskabelig Stormand er Professoren, min Mester, kendt og anset nok. Men dog er der Sider af hans Virksomhed, som Offentligheden ikke kender.

Impossibilisky har alle Dage været en fanatisk Sandhedssøger. Han var en af de første, der — længe før Crookes, Russell, Lombroso og Sigurd Trier — forstod, at i den spiritistiske Lære findes det lille Frø, der under Videnskabens Mikroskop og Experimentatørens Skalpel kan vokse op og modnes til Sandhedens og Erkendelsens Frugt paa godt og ondt. Han var blevet en indviet Mester i Magiens hemmelige Videnskaber, en Okkultist af højeste Rang. Uden Frygt var han trængt til Bunds i Sjælelivets mystiske Verden, Menneskesjælens dunkleste Krypter.

Han havde ikke som Oedipus søgt at gætte Sfinxens Gaade — han havde udregnet den, besejret de tavse Kheruber, der vogte Dødens Malmporte. Og de adlød hans Vink. Han havde i sine mindeværdige Seancer vekslet Tanker med Aandens afdøde Stormænd. Men alt hvad han havde hørt og set ad okkult Vej, var ham ikke nok. Deres astrale Aabenbaringer tilfredsstillede ikke hans Fornuft.

Han vilde forsøge det sidste, det store Experiment!

Hvad det bestod i, vidste jeg ikke. Forgæves havde jeg villet indlede en Samtale med ham derom, men han svarede mig blot, at jeg hellere maatte nøjes med at lytte end at prøve paa at tale med ham derom. »Husk, kære Lorenz, at ved at lytte kan Du i værste Fald kun risikere at spille Din Tid, men ved at tale risikerer Du let at miste Dit gode Rygte.« Saa prøvede jeg paa at lytte ved Døren og kigge ind ad Nøglehullet, — men ogsaa det forgæves.

— — — — —
 Men saa kom endelig Dagen, da jeg skulde overvære det store Forsøg.

Han sad i sit Laboratorium for esoterisk Alkymi, hvor jeg saa tit havde set de underlige Ting, der gik for sig. Borde, der sprang rundt af sig selv som exotiske Danserinder. Mystiske Hænder, der skrev sære Budskaber fra en anden Verden paa de dertil indrettede Tavler o. s. v. — — —

Foran ham stod den lange sorte Kiste med Mumien.

Svagt oplystes Rummet, med dets lange Reoler med Flakoner, Fioler, Reagensglans og underlige Distillér-Kolber, af de grønne Lampadarier.

»Christian Lorenz,« sagde han med høl Stemme, »dette er det højtidelige Øjeblik! Al Frygt, alle Skrupler maa vige for Tanke om den Velgerning, vi vil vise Menneskeheden, og den uvisnelige Hæder, som jeg vil indlægge os. Sér Du, unge Ven, jeg er trængt ind paa Thaumaturgernes hellige og forbudne Domæne, jeg skal kæmpe med Kheruben og lægge min Haand paa de store Mysteriers ukrænkelige Segl. — Vil Du — tør Du hjælpe mig?«

Rigtig modig ved det var jeg ikke, — men dog svarede jeg kækt — skønt min Stemme rystede, saa Polyperne i min Næse bævede som Gelee:

»Byd, Mester, jeg lyder!«

Han kastede en Haandfuld Myrrha i en Skaal med Trækul og tog en ejendommeligt formet Krukke og et slebet Krystalglas frem.

»Dette er Livselixiren, hvis gamle Hemmelighed jeg har afsløret,« sagde Impossibilisky — »Apropos — véd Du, hvis Mumie, det er, Du sér dér? — Nej, nej, det véd Du ikke. — Det er Diogenes, Kynikerens jordiske Hylster! — Ja, jeg forstaar Din Skræk og Din

grænseløse Respekt for det, som Du og Verden vel vil kalde min Dumdristighed. Men jeg har tænkt mig, at netop af hans Mund, der ringeagtede og fornægtede alt menneskeligt Fremskridt, vil jeg maaske faa mine Kundskaber om de højeste Principper kompletterede og al Begyndelses Aarsager at vide, naar han, den naive, gamle, forholdsvis praktisk uvidende Sjæl, sættes i pludselig, uventet Berøring med Nutidens Civilisation. — Alt er beredt! Jeg har gjort alle Forberedelser uden Dig, for ikke at ængste Dig. — Se, af disse Rør skal Kathodestraaler, N-Straaler og andre radioaktive, som kun jeg kender, bade Mumien i deres Lys. Du skal blot aabne disse Haner, naar jeg siger til. Andet har Du ikke at gøre. — Hjælp mig saa at tage Diogenes frem.«

Saa tog vi ham op af Kisten, badede ham i lunkent Vand, elektriserede ham stærkt, behandlede ham med koncentreret Svovlsyre og ledede Brom-Dampe ind gennem hans Næsebor. Derefter anbragtes han paa Operationsbordet.

Impossibilisk saa' paa mig. Det saa' ud, som om han kæmpede en Kamp med sig selv, men saa sagde han:

»Ja, noget maa jeg vel sige Dig, af hvad der nu skal ske. — Du véd jo, at der er visse Grupper af Hjerneceller, hvis Nytte, hvis Brug ingen Videnskabsmand har kunnet opdage. — Det er for at finde deres Forstaaelse, at jeg, som Du véd, har drevet den omfattende Vivisektion, som Du saa tit har bebrejdet mig. Men just ved disse Studier er det lykkedes mig at bygge Bro mellem den aandelige og den legemlige Verden. Jeg har fundet den graa Hjernemasses Hemmelighed. Jeg forstaar hver Hjernecelles Bestemmelse . . . Ser Du — et lille Indsnit, en lille Trepanation paa et bestemt

Sted, og Hjernen er gjort klar til, at den for saa mange Aarhundreder siden bortflygtede Sjæl atter kan drage ind og besjæle dette døde Legeme. — Det har kostet et Livs Studium at finde alt dette. Tit har jeg tvivlet og været lige ved at fortvivle. Men nu er jeg ved Maalet.«

Saa saa' jeg ham klippe Haaret af en lille Plet paa Diogenes' Hoved, og jeg saa en Operationskniv i hans Haand.

Uvilkaarlig vendte jeg mig bort, men jeg hørte hans kabbalistiske Paakaldelser, og jeg vidste, at han nu foretog de nødvendige magnetiske Strygninger.

II.

Diogens, Kynikeren fra Sinope, var ikke i sin Reinkarnation nogen behagelig Gæst. Jeg kan godt sympatiserer med Plato, der kaldte ham den »rasende Sokrates«. Intet var ham godt nok.

Sengen, som Impossibilisky havde indrettet til ham, kastede han straks ud af Vinduet. Han forlangte med skrigende Stemme og med sjetteafdelingsagtige Gebærder at faa en Tønde at bo i. Det havde han, Hadesgaleham, været vant til i Korinth, og saadan vilde han ogsaa have det nu. Saa fik han sin Tønde, hvilket kostede meget Besvær, da den første, vi gav ham, blev kasseret, fordi den »stank af Øl«, den næste af Silde-lage o. s. v. Og han skulde dog nødig gøre Vrøvl over sligt, for hans Mangel paa Renlighedssans var rent ovenud. Det var umuligt at faa ham til at vadske sig, og da en Del af hans Snavs jo var ca. 2200 Aar gammelt, var hans Nærhed ikke helt behagelig.

I Begyndelsen gik vi Tur med ham paa Gaden, men hans Opførsel var altfor stødende.

Selvfolgelig søgte han at tigge, da han stadig stod i den Formening, at det ogsaa i vor Tid er nødvendigt at tigge for at være en Kyniker. Og en Lygte vilde han ogsaa altid slæbe med sig »for at lede efter Mennesker,« som det gamle Vrøvl sagde. Tilsidst turde vi kun gaa ud med ham, naar det var mørkt. Politiet havde faaet Kig paa ham og troede ham, efter hans mistænkelige Optræden at dømme, i Stand til alt.

Paa den anden Side grænsede hans Selvbevidsthed, hans Indbildskhed til vanvittig Pralesyge. Han ævlede altid om Alexander den Store, som om det havde været en privat Busenfreund af ham, skønt det jo er historisk og vidnefast godtgjort, at han kun har truffet ham en eneste Gang, hvor han oven i Købet gjorde Skandale ved en ret tarvelig Opførsel. Pral klæder daarlig en Mand, om hvem man véd, at han i levende Live kun ejede en lurvet, hullet Toga, en lappet Sæk med tilhørende Utøj og en Knortekæp!

Og moralisere for os tillod han sig ogsaa, skønt vi godt vidste, at baade han og hans værdige Fader, Hr. Ibesias, var straffede i Sinope Aar 412 før Kristus for Falskmøntneri, og skønt vi greb ham i Løgn Gang paa Gang.

Naar saa Impossibilisky paa sin overbærende Maade foreholdt dette moralsk defekte Individ Løgnens Uhæderlighed, svarede han med en styg Grimace noget som: »hvorfor kan en Løgn ikke være hæderlig, naar den blot er god? Hvad der er godt, er ogsaa hæderligt! Jeg indrømmer, at en daarlig Løgn ikke er hæderlig, — men, Herzeus, paa den anden Side er der saa meget af det hæderlige, der er en daarlig Løgn.« — Saadanne haartrukne sophistiske Undskyldninger havde han altid paa rede Haand. Hans visne Runkelroefjæs formelig lyste af indbagt Ondskab, naar han kom

med sine totusindaargamle Bonmots for at forklejne Menneskene eller fortalte sine skandaløse Sladderhistorier fra gammel Tid, hvor hans giftige Tunge ikke skaa- nede selv de mest højtstaaende Personers Privatliv. Hans Omtale af Aspasia var rent ud-kriminel; han beskyldte Sokrates for at have lavet falsk Balance i det atheni- ensiske Universitetsregnskab; Leonidas havde — efter hans Paastand — siddet i en Kro og spillet græsk Seks- ogtrede, mens Perserne gik gennem Passet ved Ther- mopylæ; Digteren Homer havde aldrig været blind, det var blot for at benytte sig af Folks Medlidenhed, at han gik rundt med en grøn Øjenskærm og betlede; Alexander den Store havde aldrig set hverken Asien eller den gordiske Knude; Alkibiades var baade puk- kelrygget og vindøjet; det berømmelige Slag ved Ma- rathon havde kun været en blot og bar Fødsports- opvisning; Lovgiveren Lykurg havde kun været en kor- rumperet Justitsminister og hans Retsreform Humbug; Penelope havde aldeles ikke været Odysseus tro, tvært- imod, og for Resten havde Odysseus under den trø- janske Krig faaet Tvillinger med den skønne Helene, samtidig med at han vedligeholdt Forhold, der vilde faa wilckensomhelst Kriminalretsassessor til at rødme. O. S. V.

Saaledes var Diogens' Konversation, og jeg tror nok, at Impossibilisky med sin fine Tænkemaade hurtigt fik nok af ham. Taknemlig var han ikke en Gang over den Velgerning, vi havde vist ham. »At forlange Tak for sine formentlige Velgerninger,« svarede den noble Græker, »er at forlange Aagerrenter af sin udlaante Kapital. Vil I maaske være Aagerkarle?«

Overalt spillede den gamle Pseudofilosof den over- legne, hvad vi saa end viste ham.

Var der Tale om Luftskibe, kom han frem med

sine Skrøner om Ikaros. Saa' vi et Automobil, paa-
stod han, at Profeten Elias' kendte Ildvogn ganske sim-
pelt var en Darracq-Motorvogn. Viste vi ham ét nyt,
stort, moderne Bygningskompleks, forsynet med alle Ti-
dens Bekvemmeligheder, kørte han op med en Hr. Dæ-
dalus og hans Labyrinther. Talte vi om eksplosive
Midler, erklærede han, at allerede Moses kendte Krud-
tet og havde ødelagt Pharaos Hær med en Mine.

Naar vi holdt moralske Forelæsninger for ham, kom
han med et eller andet dumt Paradox, som f. Eks.
»at Mennesket er et Skilletegn. Naar der er Tale om
Bagvaskelser er Mennesket et Udraabstegn — kun naar
der er Tale om godt hos andre, er han et Spørgsmaals-
tegn.« Eller »at al Hæderlighed meget bedre skabes
ved Frygten for Galgen end ved nogetsomhelst Mø-
ralsystem« o. s. v.

Men saa en Dag mente Impossibilisky alligevel Ti-
den kommen til endelig at naa et Resultat.

Han slæbte den snavsede gamle Græker ud paa
den store, ny, elegante Banegaard. Diogenes saa' no-
get imponeret ud ved denne vældige oplyste Hal og
den enorme Trafik af travle Mennesker. Han stod og
maabede betaget paa de Rejsende og maatte stadig tørre
den kolde Sved af Panden med sin ikke helt propre
Toga. Den Maade, hvorpaa han begloede Folk, vilde
næsten være oprørende, hvis hans Forfærdelse ikke var
saa øjensynlig ynkværdig.

Saa bad han om at maatte komme hjem, og vi trak
af med ham.

Hjemme i Laboratoriet tog Professoren ham for.

»Du ser, o Diogenes, Oldtidens Lys! (han vilde
smigre ham), at vor Tid har forstaaet at iklæde Men-
neskeheden Drømme Virkelighedens Klædemon! Vi har
besejret Lynet og taget det i vor Tjeneste! Vi tænder

Sole paa vore Gader! Vi lader vore Tanker rejse gennem Telegraftraade! Vi sejler paa Havet uden Sejl og Aarer! Dampheste og Luftdrager fører os i et Nu fra Sted til Sted! — Alt det maa være som et Æventyr for Dig. Jeg forstaar din Forvirring, din Ærefrygt for vor store Tid. Og alt det kan Du lære og leve med i blot ved til Stadighed at drikke nogle Glas daglig af denne Livselixir, som jeg har brygget i mit dybe Kendskab til Livets Aarsager! Men først besværger jeg Dig ved alt, hvad der er Dig helligt. — sig mig, hvilket alt alt det, som Du har set, imponerer Dig mest og fylder mest din Aand med Skræk og Ærefrygt?»

En Stund stod Diogenes tavs og efter hans Aasyns anstrengte Udtryk at dømme lod han til at tænke sig om.

Saa satte han sig paa en Stol, tørte sin Næse i Fingrene og oplod sin Røst, der efter en totusind Aars Mangel paa Motion lød som en Dør, der knirker.

»Du har Ret. — En Ting er der, som imponerer mig og fylder min Sjæl med Rædsel og Forfærdelse. Og det er — Jeres Grimhed. Aldrig har jeg turdet ane, at Menneskene skulde blive saa stygge at se paa. Jeg kan ikke udholde det Syn længere, — saa hellere se paa Hades' Skygger.«

Saa lagde han sig ned.

Han var ikke at formaa til atter at drikke af Livselixiren. Og Dagen efter døde han for uigenkaldelig sidste Gang.

Jeg tror ikke, Verden har mistet noget ved det.

INDHOLD.

Carl Amandus Malmgren	5.
Den Kærlighed, den Kærlighed	16.
Tolderens Selvmord	21.
Fest	28.
Honnørspil	36.
Min Ven fra Kina. ,	42.
Min Ven Videnskabsmanden	53.
Min Blinde ,	62.
Horn ,	67.
Min Ven Autografsamleren	77.
Amatørtyven	81.
Min Ven Gamstrup's Indbrud	86.
Min Ven Diogenes	93.

